

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίον»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺν τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασιίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Σωκράτης Μαυρογόνατος
Ἰασιίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασιίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Τὸ καλοκαίρι εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένο στὴν πατρίδα μας μὲ τὴ θάλασσα καὶ μὲ τὸ Πάσχα του, ὅπως συνήθως λέγεται ἡ μεγάλη ἑορτὴ τῆς Κοίμησις τῆς Θεοτόκου. Διάσπαρτα σὲ παράλια καὶ βουνοκορφές κάτασπρα ἐξωκλήσια ἀγναντεύουν τὴ θάλασσα ποὺ ὑπακούει στὸ μελτέμι καὶ ἀναριγᾷ στὸ πέρασμά του, μὰ πιὸ πολὺ στὴν παράκληση ποὺ ἀναπέμπεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς στὴ Μάνα τοῦ κόσμου. νὰ μὴν ἀφήνει ἀπὸ τὴν σκέπη καὶ τὴν παρρησία της στὸν Γιό της καὶ Θεό μας κάθε πιστὸ ποὺ προστρέχει σ' Ἐκείνη. Ἡ φωτογραφία εἶναι τοῦ Δημήτρη Ταλιάνη ἀπὸ τὸ βιβλίο ποὺ εἶχε ἐτοιμάσει μὲ κείμενα τοῦ Ἰ. Μ. Χατζηφώτη γιὰ τὴν Πάτμο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπισκοπικὰ Γράμματα Σεβ. Μητροπολίτου Ἀχελώου	σελ. 3
Ἐκκλησία, γένος καὶ νεοελληνικὴ ιστοριογραφία Μ.Γ. Βαρβούνης.....	σελ. 4-5
Ἀνυψώσεις καὶ Συνανυψώσεις Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα	σελ. 6
Ἰ. Ναὸς Μεταμορφώσεως Σωτήρος Βόλου (Γ') Παν. Α. Ἀγγελοπούλου	σελ. 7
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν	σελ. 8-13
Προϋποθέσεις ἀποδοχῆς τοῦ Θείου Λόγου κατὰ τὸν ἱ. Χρυσόστομο (Β') Ἀρχιμ. Νικοδήμου Κανσίσογλου.....	σελ. 14-15
Μητρικὴ θωπεία, ἱερὰ καὶ εὐώδης... π. Κων. Καλλιανού.....	σελ. 16-17
Ὁ π. Νικόλαος Καραπαδάκης Ἐπισκόπου Βελεστίνου Δαμασκηνού.....	σελ. 18
Ἀνορθόδοξες «Θεραπείες» τῆς Νέας Ἐποχῆς (Β') Πρωτοπρ. Βασιλείου Α. Γεωργόπουλου	σελ. 19
Ποιμαντικὴ ἐνὸς ἔρωτα... Πρωτοπρ. Βασιλείου Θερμοῦ	σελ. 20-28
Τί ρίπτεται στὸν κεκοιμημένο στὸ τέλος τῆς κηδείας Πρωτοπρ. Θεμιστ. Στ. Χριστοδούλου	σελ. 22
Τὸ Βῆμα τῶν Ἀναγνωστῶν	σελ. 23-25
Τὸ στολίδι τοῦ Χριστοῦ: Ὁ Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Αἰμιλιανὸς	σελ. 25
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα.....	σελ. 26-27
Νέα ἐφ' ἅπαξ	σελ. 28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις	σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου.....	σελ. 30
Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα	σελ. 31

Ἐπισκοπικὰ Γράμματα

Ἀγαπητὲ Συμπρεσβύτερε,

Χειροτονήθηκες Ἱερεὺς τοῦ Ὑψίστου. Ἡ χειροτονία σὲ ἀνέδειξε ποιμένα τῶν λογικῶν προβάτων τῆς Ἐνορίας σου. Εἰδικότερα, διὰ τῆς χειροτονίας σοῦ δόθηκε μέρος (ὁ β' βαθμὸς) τοῦ Ἀρχιερατικοῦ, Προφητικοῦ καὶ Βασιλικοῦ Χαρίσματος τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ, ὅμως, δὲν σημαίνει ὅτι καλεῖσαι νὰ διεξαγάγεις τὸ ὅλο ἔργο τῆς Ἐνορίας μόνος σου. Τὸ χαρισματικὸ μέρος τοῦ ἔργου σου (Θ. Λατρεία, Μυστήρια) ἀσφαλῶς σοῦ ἀνήκει ἀποκλειστικά. Πέραν ὅμως αὐτοῦ, τὸ ἐνοριακὸ ἔργο εἶναι πολύπλευρο καὶ πολυσχιδές. Τὸ πέρα, λοιπόν, τοῦ χαρισματικοῦ ἐνοριακοῦ ἔργου εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ φέρεις σὲ πέρας μόνος σου, ἰδίως, ὅταν εἶσαι μοναδικὸς Ἱερεὺς-Ἐφημέριος στὴν Ἐνορία σου.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι γιὰ τὸ εὐρύτερο ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐνορίας σου καλεῖσαι νὰ χρησιμοποιεῖς συνεργάτες ἐκ τοῦ ποιμνίου σου, εὐσεβεῖς Λαϊκοὺς, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὑπάρχουν, ἀσφαλῶς, ἐνοριῆτες ποὺ θὰ θέλουν νὰ βοηθήσουν στὸ εὐρύτερο ἔργο τῆς Ἐνορίας καί, ὅπωςδήποτε, λυποῦνται ἰδιαίτερα, ὅταν βλέπουν τὸν Ἱερέα νὰ τὰ κάνει ὅλα μόνος του καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπει κανένα ἄλλον νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὰ τῆς Ἐνορίας. Ἡ ἀποκλειστικὴ, ἄλλωστε, διεκπεραίωση ὅλων τῶν λειτουργικῶν τῆς Ἐνορίας ἀπὸ τὸν Ἱερέα δίδει ἀφορμὴ στὸς ἀδιαφόρους καὶ ἐπικριτὲς, νὰ

κατηγοροῦν καὶ νὰ χαρακτηρίζουν τὸ Ναὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία... «μαγαζὶ τοῦ Παπᾶ»!

Τὸ πρῶτο, ἐπομένως, ποὺ ἔχεις νὰ κάνεις εἶναι νὰ ἐπιλέξεις τοὺς ἀμέσους συνεργάτες σου. Χρειάζεται προσοχὴ στὴν ἐπιλογή. Τὰ κριτήρια τῆς ἐπιλογῆς πρέπει νὰ εἶναι πνευματικά, ἐκκλησιαστικά καὶ ὄχι κοσμικά. Ἀπόφυγε τὰ γυαλιστερά ὀνόματα, τὴν κοινωνικὴ προβολὴ ἢ τὴν οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια. Στρέψε τὸ ἐνδιαφέρον σου σὲ πιστοὺς καὶ εὐσεβεῖς ἐνοριῆτες ποὺ ἔχουν ὄρεξη καὶ διάθεση νὰ ἐργασθοῦν καὶ συμβάλλουν στὸ ἔργο τῆς Ἐνορίας.

Μὴ λησμονεῖς τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ. Ὁ ἴδιος ἦταν Θεάνθρωπος. Μποροῦσε νὰ τὰ κάνει ὅλα μόνος του. Ὅπως ἐδημιούργησε τὸν κόσμον μόνος του, μόνος του μποροῦσε καὶ νὰ τὸν ἀναδημιουργήσει. Ἐν τούτοις, τὸ πρῶτο μέλημά του ἦταν νὰ καλέσει κοντὰ του δώδεκα συνεργούς, «ἐκ τῆς ἐργασίας καλέσας καὶ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους ἀναδείξας».

Οἱ λαϊκοὶ πιστοί, ὡς ἰσόκυρα Μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν δικαίωμα συμμετοχῆς στὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Στὴν Ὁρθόδοξη, μάλιστα, Ἐκκλησία δὲν ἔχομε «κληρικοκρατία», ἀλλὰ δημοκρατικό-κοινωνικό πολίτευμα, ἀποτελούμενο «ἀπὸ βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς».

Μὲ πολλὲς εὐχὲς
† Ὁ Α.Ε.

Η τάση να παραγνωρίζονται, να αποκρύπτονται ή να διαστρεβλώνονται οι θυσίες και η προσφορά της Έκκλησίας στο Γένος, ιδίως στους κρίσιμους καιρούς της όθωμανικής κυριαρχίας, δεν είναι σημερινή ή σύγχρονη μας. Έχει ξεκινήσει από τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα, στα πλαίσια της ιδεολογικής υποδούλωσης της αντίστοιχης ιστοριογραφίας, τώρα όμως επεκτάθηκε και στο επίπεδο των σχολικών βιβλίων, με προφανή σκοπό να τροποποιηθεί, κατά το δοκούν των συγγραφέων, η αντίστοιχη ιστορική συνείδηση των παιδιών και των εφήβων άρα, σε διάστημα μιας περίπου γενιάς, και η ανάλογη κοινή εντύπωση και γνώμη.

Συγκεντρώνονται δε τα πυρά στην περίοδο της

Έκκλησία, γένος και νεοελληνική ιστοριογραφία

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

Άναπληρωτής Καθηγητής
του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

όθωμανικής κυριαρχίας, διότι τότε το Γένος βρέθηκε υπόδουλο, άπροστάτευτο και πολιτικά άκεφαλο, και τότε η Έκκλησία ανέλαβε ρόλο έθναρχικό, έχοντας έπικεφαλής τον Οικουμενικό Πατριάρχη, ώστε να διασωθεί ή ταυτότητα και η ιδιοπροσωπία μας. Στο τιτάριο αυτό έργο συνεργάστηκαν όλοι, «άνώτεροι» και «κατώτεροι» κληρικοί, λαός, ήγεσία και πλήρωμα της Έκκλησίας. Παρά δε τις έπιμέρους τυχόν διαφωνίες, που είναι φυσικό να έμφανίζονται στα κάθε λογής ανθρώπινα έργα, ή συμπόρευση αυτή δημιούργησε συνθηκές πρωτοφανούς ένότητας και σύμπνοιας, στις όποιες στηρίχθηκε και η επανάσταση του 1821, με την ίδρυση του ελεύθερου ελληνικού κράτους, που την άκολουθήσε.

Τί θα ήταν άλήθεια ή επανάσταση χωρίς τους φλογερούς κληρικούς επαναστάτες, τους έπισκόπους Ρωγών Ίωσηφ, Σαλώνων Ήσαΐα, Μαρωνείας Κωνστάντιο, τον διάκο Άθανάσιο ή τον άρχιμανδρίτη Γρηγόριο Δικαίο, για να άναφερθούν μερικοί μόνο από την λαμπρή χορεία των επαναστατών κληρικών; Ή πώς θα είχε καταλήξει το δούλον Γένος αν ο Οικουμενικός Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ δεν είχε τηρήσει την στάση που τη-

ρησε; Πρόκειται για έρωτήματα που εύκολα μπορούν να άπαντηθούν στη λογική και στις συνειδήσεις των ανθρώπων, όσων τουλάχιστον δεν έπιτρέπουν στους έαυτούς τους να έπηρραστούν από ιδεολογικές παρωπίδες.

Άγνοούν, λοιπόν, όλα αυτά όσοι υποστηρίζουν τον δήθεν άνύπαρκτο, ή άκόμη και τον κατ' έπιφαση άρνητικό ρόλο της Έκκλησίας κατά την τουρκοκρατία; Φοβοῦμαι πώς όχι. Και γράφω φοβοῦμαι, έπειδή υποθέτω ότι αποκρύπτουν την άλήθεια στην προσπάθειά τους να έφαρμόσουν και να έξυπηρετήσουν κομματικές ή ιδεολογικές γραμμές. Σπείρουν στις ψυχές των άναγνωστών τους την άμφιβολία και άφήνουν να διαφανεί μία δήθεν διχοστασία μεταξύ του κλήρου, άναγνωρίζοντας ταξικά κίνητρα και γνωρίσματα, σε ένα άγώνα άμιγώς έθνοκοαπελευθερωτικό.

Σέ δεύτερο επίπεδο, ή ιστοριογραφία αυτή άποσκοπεί στην άποκοπή του Γένους από τις πνευματικές ρίζες και την Παράδοσή του, που ανά τους αιώνες το τροφοδοτεί και το έμπνέει. Η άπομάκρυνση του λαού από την Έκκλησία μπορεί να τον άφήσει εύκολο και άπληροφόρητο θύμα σε κάθε προπαγάνδα, κι αυτό μπορεί εν μέρει να έπιτευχθεί με όπλο την ιστορία, αν δήθεν άποδειχθεί ο «άρνητικός» ρόλος της Έκκλησίας στην έλληνική διαχρονία, ώστε να κλονισθεί ή έμπιστοσύνη του λαού στην φυσική πνευματική του ήγεσία.

Υπάρχουν, φυσικά, πολλές αντίπαλες φωνές, υπάρχουν ιστορικοί που έχουν άποδείξει τον εύεργετικό ρόλο της Έκκλησίας για το Γένος, όπως έπίσης υπάρχουν άπομνημονεύματα άγνωστών του 1821 και πλήθος άλλων σχετικών πηγών. Όστόσο, αυτά άποσιωποῦνται ή προβάλλονται άποσπασματικά και περιπτωσιολογικά, μόνο στο βαθμό που θεωρείται ότι έξυπηρετούν τις έπιδιώξεις που προαναφέρθηκαν. Γιατί έργο τέτοιων συγγραφέων είναι ή στήριξη προεπιλεγμένων θέσεων, όχι ή ψηλάφηση της εκάστοτε ιστορικής συγκυρίας.

Χαρακτηριστικό δε γνώρισμά τους είναι ο τρόπος με τον όποιο άντιμετωπίζουν όσους τους άσκούν κριτική: χωρίζουν τους συναδέλφους τους σε «προοδευτικούς» και «συντηρητικούς», «φωτεινά πνεύματα» και «σκοταδιστές», διεκδικώντας για τον έαυτό τους το άποκλειστικό προνόμιο να άσκούν κριτική και να άπονέμουν χαρακτη-

Μακαριώτατε, έπιθυμοῦμε να γνωρίζετε, ότι είμαστε όλοι με το νοῦ και την καρδιά μας στο πλευρό σας και προσευχομαστε να βρεθείτε γρήγορα κοντά μας υγιής και δυναμικός, όπως πάντα.

ρισμούς. Κατά την όπτική τους θεώρηση, τίποτε σχετιζόμενο με την Έκκλησία δεν μπορεί να είναι άξιόλογο και προοδευτικό, άφου τον προοδευτισμό έχουν μονοπωλήσει αυτοί, καταφερόμενοι συστηματικά εναντίον άρχων και θεσμών που έξέθρεψαν και συντήρησαν το γένος, ανά τους αιώνες.

Την άπάντηση σε όλα αυτά δίνει, φυσικά, ο ίδιος ο λαός μας, που άναγνωρίζει στην Έκκλησία την πνευματική του τροφό και σκέπη. Την δίνουν άκόμη οι διανοούμενοι και συγγραφείς εκείνοι που τολμοῦν να γίνουν ένιοτε και δυσάρεστοι, άρθρώνοντας τον λόγο της άληθείας. Την δίνει ή ευσέβεια, ή πίστη και ή εύλάβεια του λαού μας, άρετές που συστηματικά προσπαθούν να διασαλεύσουν κάθε φορά που πλησιάζουμε στις μεγάλες γιορτές της Όρθοδοξίας, με δήθεν άνακαλύψεις, φυσικές ή άρχαιολογικές, και κραυγαλέες τηλεοπτικές έκπομπές.

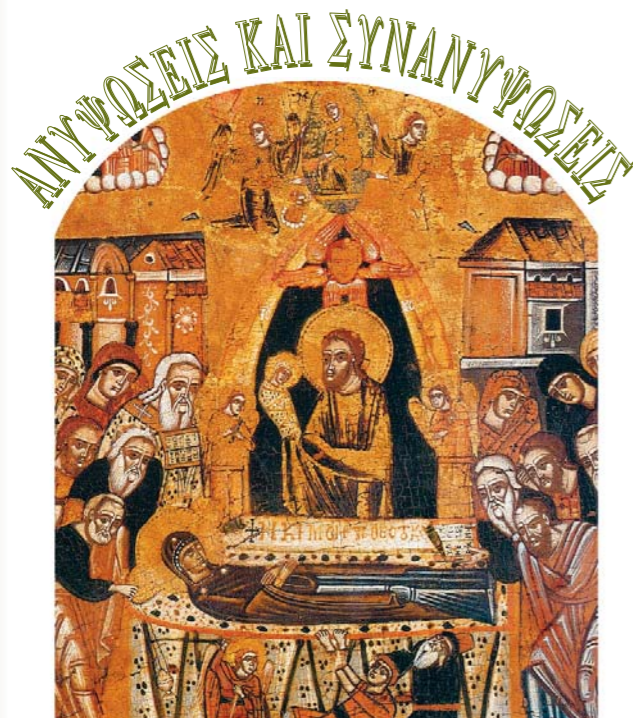
Ο έλληνικός λαός διαθέτει μνήμη και παρά-

Μακαριώτατε περαστικά!

Άσφαλώς για μās το πραγματικό θέμα του μηνός που πέρασε ήταν και έξακολουθεί να είναι ή ξαφνική περιπέτεια της υγείας του Μακαριωτάτου. Συγκίνηση και άγωνία κατέχει το Πανελλήνιο από τις 9 Ιουνίου, όταν άνακοινώθηκε ή έσπευσμένη είσαγωγή του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου στο νοσοκομείο. Η έξέλιξη της υγείας του Μακαριωτάτου την ώρα που τυπώνεται το τεῦχος αυτό του «Έφημερίου» βαίνει ίκανοποιητικά και ή εύχή από την καρδιά όλων μας, όσοι φροντίζουν την έκδοση αλλά και όλων όσοι διαβάζουν το περιοδικό, είναι ο Θεός να τον ένισχύει σε αυτή την δοκιμασία και να του χαρίσει σύντομα την υγεία του.

δοση. Το Γένος θυμάται την παράδοση και την προσφορά της έθναρχούσας Έκκλησίας, και δεν ξεχνά τις ιστορικές του καταβολές, διατηρώντας στενή και άσβεστη την καθημερινή σχέση του με την εκκλησιαστική πρακτική και καθημερινότητα. Στα δύσκολα χρόνια μας, ή Έκκλησία άποτελεί τον μόνιμο και διαρκή φάρο, στο πέλαγος της παγκοσμιοποίησης και της πολυπολιτισμικότητας, φάρο προς τον όποιο όλοι προσβλέπουμε, με έλπίδα και έμπιστοσύνη.

Το φρόνημα, λοιπόν, αυτό του λαού μας καλό είναι να έχουν υπόψη τους όσοι ιστορικοί και ιστοριογράφοι έπιχειρούν να διδάξουν τα παιδιά μας, γιατί αυτό, σε τελική άνάλυση, διαμορφώνει και την σύγχρονη μας ιστορική συγκυρία. Η προσφορά της Έκκλησίας στο Γένος υπήρξε άδιαμφισβήτητη, όπως μπορεί ο κάθε καλόπιστος ιστορικός να διαπιστώσει, άρκει να θελήσει να δει την άλήθεια, άσχέτως των προσωπικών του θελήσεων, προϋποθέσεων ή διαπιστώσεων.

Η ΖΩΗ, με τις εξελίξεις των Έπιστημών και της Τεχνολογίας, πηγαίνει μπροστά. Εύχης έργο και εύλογη προοπτική – το μεγάλο ζητούμενο από πνευματική σκοπιά, είναι να πηγαίνει και προς τα Άνω. Δυστυχώς, όμως, κάποιοι δυσκολεύουν τα πράγματα και κάνουν άθεμιτες ενέργειες.

Πρόσφατα οι Βρυξέλλες έριξαν «γερές καμπάνες» στις πέντε μεγαλύτερες εταιρείες κατασκευής ασανσέρ, με ένδεχομένο να τις κλείσουν, γιατί είχαν συγκροτήσει καρτέλ. Δηλαδή, άθεμιτες συμπράξεις ανάμεσά τους, για να ελέγχουν πλήρως τιμές και προϊόντα και να προωθούν στυγνά συμφέροντα.

Και λοιπόν; Κινδυνεύουν να ματαιωθούν οι ανυψώσεις; Τέρμα οι άνοδοι και οι διαδρομές προς τα άνω; «Όσοι ανέβηκαν, ανέβηκαν!»; Μπορεί κάποιος καρτέλ να μπουκοτάρει το ανέβασμά μας;

Όχι! Σαφέστατα: Όχι! Δέν κινδυνεύει τόσο η ζωή μας από άθεμιτες συμπράξεις – έστω κι αν πρόκειται για γιγαντιαίες εταιρείες. Γιατί το ουσιαστικό ανέβασμα δέν εξαρτάται από πατήματα κουμπιών και τεχνολογικές «τελειότητες». Αντίθετα, αυτές οι «τελειότητες», τις περισσότερες φορές, ανυψώνουν κατακόρυφα το δείκτη της αυτάρκειας, της έπαρσης, της ζαλισμένης αλαζονείας. Ότι «έμεεις», δηλαδή, τα καταφέρνουμε όλα, χωρίς να έχουμε ανάγκη από άλλες παραμέτρους και πνευματικές αξίες, χωρίς να έχουμε ανάγκη από τη βοήθεια των Αγίων, χωρίς να έχουμε

καμιά ανάγκη από τον ίδιο τον Θεό (!!). Όμως, ή πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική...

Είναι γεγονός ότι: Ένας προσγειωμένος άνθρωπος έχει πάντοτε καλύτερες προϋποθέσεις για να ανυψωθεί. Ένω οι αιθεροβάμονες –άργα ή γρήγορα– θα καταπέσουν. Και αυτό ισχύει κατεξοχήν στην πνευματική ζωή. Ποιό, όμως, είναι το ασανσέρ της πνευματικής ανάβασης; το καύσιμο ανυψωσης; ή ύψοποιός δύναμη; το διαβατήριο και το κλειδί των Άνω;

Άν πρέπει να συνοψιστεί σε μια μόνο έννοια, θα λέγαμε:

–Ο άπαστος, ενάρτεος κόπος. «Τούτο κόπος έστιν ενώπιόν μου, έως εισέλθω εις το άγιαστήριον του Θεού» (Ψαλμός 72). Τα άριστα υλικά, οι άσφογες τεχνολογικές μελέτες, οι τέλειες εγκαταστάσεις και ή πάνσοφη τεχνογνωσία των επίγειων συστημάτων δέν είναι καθοριστικά στοιχεία

Άρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

άνοδου. Για την ανάβαση της ψυχής ισχύουν άλλα, άπόλυτα άξιοκρατικά κριτήρια: με αξίες που μετράνε στα μάτια του Χριστού. Και γι' αυτό έχουν μεγάλη συνανυψωτική δύναμη! Άφου πάγιο άξίωμα της πνευματικής ζωής είναι ότι: «Όταν ανυψώνεται μια ψυχή, συνανυψώνει και όλο τον κόσμο».

* * *

Αυτές τις μέρες, μέρες Δεκαπενταύγουστου, ή Έκκλησία μας γιορτάζει την άνοδο της Υπεραγίας Θεοτόκου στον Ούρανό. Αυτό το ανέβασμα δέν ήταν άποτέλεσμα πατήματος κουμπιών, αλλά το έπιστέγασμα του άκατάπαστου, ισόβιου μόχθου της να βλέπει προς τα Άνω και να ανέρχεται στη σκάλα της αγάπης, της καλωσύνης και της ταπείνωσης, ολοκληρώνοντας κατά «τέλειο» τρόπο την επί γής παραμονή της. Και όντας ή Ίδια έμπειρη τέτοιων «άνεβασμένων» καταστάσεων, γίνεται για όλους τους άλλους, όχι κάποιος ασανσέρ, για «άκοπες» αναβάσεις, αλλά ή εύλογη «έπουράνιος Κλίμαξ και ή Γέφυρα ή μετάγουσα τους έκ γής προς ουρανόν». Και γι' αυτό προκαλεί το δέος άγγέλων και ανθρώπων, που ύποκλίνονται έκστατικοί και έκθαμβοι μπρος στο σεπτό πρόσωπό της.

Η έπίμοχθος αυτή άνοδος της να είναι υπόδειγμα για όλους μας. Και να έχουμε όλοι μας τις πρεσβείες της και την εύλογία της. Και έτσι θα συντελεσθεί και ή δική μας ανύψωση.

Ί. Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος Βόλου (Γ')

Ζημιές από τον ιταλικό βομβαρδισμό της 6ης Νοεμβρίου 1940

Παναγιώτου Άργ. Άγγελοπούλου, Μ.Θ.

Στο παρόν τεύχος ολοκληρώνεται ή Έκθεση του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ί. Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος Βόλου του Νοεμβρίου 1940 προς την Ί. Σύνοδο, μετά το βομβαρδισμό που υπέστη ό Ί. Ναός την 6η Νοεμβρίου 1940 από τα ιταλικά βομβαρδιστικά αεροπλάνα, παρατίθενται δέ έν κατακλείδι όρισμένα ιστορικά στοιχεία του Ί. Ναού από το άρθρο του άρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, προϊσταμένου του Ναού, στο περιοδικό της Ί. Μ. Δημητριάδος *Πληροφόρηση* (Μάρτιος 2005, σ. 11):

«Δ) Έν τῷ Νάρθηκι

21) 4 Παράθυρα του έξομολογητηρίου, Γραφείου Ναού, Γραφείου ιερέων και δωματίου νεωκόρων.

22) Αί τρεις μεγάλοι ύάλινοι θύραι.

Έξωτερικαί

23) Αί κέραμοι του μεγαλυτέρου τμήματος της στέγης του Ίερού Ναού κατεστράφησαν.

24) Έν γένει, λόγω της έκρήξεως των βομβών, παρετηρήθησαν και έλάχισται ρωγμαι εις διάφορα μέρη του Ναού, άτινα δέον να εξετασθούν παρά μηχανικού.

Την αξίαν των προξενηθεισών ζημιών δέν δύναμαι να έκτιμήσω καθόσον ταύτην δέον να ένεργήση έπιτροπή έξ ειδικῶν έπιστημόνων ζωγράφων, μηχανικῶν κ.λπ.

Ό Πρόεδρος

του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου

Μεταμορφώσεως

Δημήτριος Άκτσιαλής, Οικονόμος».

Ό Ί. Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Βόλου έγκαινιάσθηκε τον Ίούλιο του 1936 από τον άείμνηστο Μητροπολίτη Δημη-

τριάδος Ίωακείμ, έπί δημαρχίας Κων. Σπυρίδη, σε σημείο που προϋπήρχε μικρότερος ναϊσκος. Σχεδιάσθηκε από τον άρχιτέκτονα Άριστοτέλη Ζάχο. Λιτός στη μορφή του, εύρύχωρος στο έσωτερικό του, χαρακτηρίζεται από τους πέντε τρούλλους με κυρίαρχο τον κεντρικό. Ό ναός, βυζαντινού ρυθμού, έχει σαφείς έπιρροές από τον Ί. Ν. Άγ. Ειρήνης Κωνσταντινουπόλεως. Οι άγιογραφίες έχουν ιστορηθεί από τους διαπρεπείς άγιογράφους Άρ. Γκέσκο και Άπ. Φίλιππο. Δημιουργούν κατανυκτική άτμόσφαιρα, συμβάλλοντας στην πνευματική έξύψωση των πιστών. Τό «Σπίτι Γαλήνης Χριστού» και το Πνευματικό Κέντρο συμβάλλουν άκόμη περισσότερο στο φιλανθρωπικό και ποιμαντικό έργο της ένορίας. Ό Ί. Ναός σεμνύνεται για την έπίσκεψη του μακαριστού Οικουμενικού Πατριάρχη Δημητρίου Α' στις 28 Σεπτεμβρίου 1990, γεγονός που άποτελέσε και άφορμή για τον έξωραϊσμό του. Κατά την υπεραϊωνόβια ύπαρξή του ό Ί. Ναός διακοιήθηκε από διακεκριμένους κληρικούς οι όποιοι έλάμπρυναν το λειτουργήμα της ιερωσύνης, καθώς και από έξαιρέτους ιεροψάλτες. Κάθε χρόνο, κατά τον έορτασμό της αγίας μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, στις 4 Δεκεμβρίου, τελείται άγρυπνία και άρτοκλασία με τη συμμετοχή του Διοικητικού Συμβουλίου και των έργαζομένων του ΟΣΕ, διότι ό Ί. Ναός δέχθηκε τις όβιδες που έπρόκειτο να δεχθεί ό πλησίον εύρισκόμενος Σιδηροδρομικός Σταθμός, με ό,τι αυτό συνεπάγετο, για τις εγκαταστάσεις και το προσωπικό του Σταθμού...

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Έγκαιριάσθηκε το νέο Τυπογραφείο της 'Αποστολικής Διακονίας

Με τη ριζική δε αυτή λύση, -χώρου, οργάνωσης, μηχανημάτων- το Τυπογραφείο της 'Αποστολικής Διακονίας ελπίζουμε να εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο τυπογραφικό κέντρο, πολύτιμο για τη μορφωτική και ιεραποστολική ακτινοβολία της 'Ορθοδόξιας γενικότερα». 'Ο Μακαριώτατος μετά τον 'Αγιασμό απευθυνόμενος προς τους παρισταμένους τόνισε την προσφορά της 'Αποστολικής Διακονίας και την άφοβηση των εργαζομένων και κατέληξε: «'Εγώ από πλευράς του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου και της έποπτευούσης αρχής που είναι ή 'Ιερά Σύνοδος της 'Εκκλησίας της Ελλάδος θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι όλους σας παρακολουθούμε με αγωνία και αγάπη γιατί σας αγαπούμε πάρα πολύ για ό,τι κάνετε και ό,τι προσφέρετε, αναγνωρίζουμε τους κόπους στους οποίους υποβάλλεστε και γι' αυτό το λόγο σας εύλογοῦμε μέσα από την καρδιά μας και εύχόμεθα ή Χάρις του 'Αγίου Θεού να είναι πάντοτε μαζί σας και μαζί μ' εμάς και σεις συνοδοιπόροι στον δύσκολο αγώνα, τον όποιον ἔχομεν αναλάβει, να αλληλοβοηθούμεθα εν πνευματικῇ ἀλληλεγγύῃ για να οδηγηθοῦμε εις τὸ ἔσχατον σημείον, ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκεται ή κατάπαυσις μας».

Παρουσία του Μακ. 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου, του Τοποτηρητοῦ τῆς 'Ι. Μ. 'Αττικῆς Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας κ. Νικολάου και ἄλλων Σεβ. Μητροπολιτῶν, τῶν Μελῶν τοῦ Κ.Δ. Συμβουλίου τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας, Καθηγητῶν Πανεπιστημίου, τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Κρυονερίου και πολλῶν ἄλλων προσκεκλημένων, ἔγιναν, τὴν Τρίτη 5ῃ 'Ιουνίου 2007 και ὥρα 7:00 μ.μ., τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου κτιρίου τοῦ Τυπογραφείου τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας στὴν ὁδὸ Πρωτομαγιάς 3 στὸ Κρυονέρι 'Αττικῆς. Στὸ κτήριο -συνολικοῦ ἔμβαδοῦ 3.000 τετρ. μέτρων περίπου- ἐγκαταστάθηκαν τὰ πλέον σύγχρονα συστήματα κλιματισμοῦ, ἀερισμοῦ, πυρασφαλείας και πυροπροστασίας και ὅ,τι ἄλλο ἀπαιτεῖται για τὴν λειτουργία μιᾶς σύγχρονης τυπογραφικῆς μονάδος. 'Ο Θεοφ. 'Επίσκοπος Φαναρίου κ. 'Αγαθάγγελος, Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας, κατὰ τὴν ὁμιλία του στὴν τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων μεταξύ ἄλλων τόνισε: «Με τὴν νέες αὐτὲς ἐγκαταστάσεις πιστεύουμε ὅτι θὰ βελτιωθοῦν ἀποφασιστικὰ οἱ συνθηκὲς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ, ή παραγωγικότητα και ἀποδοτικότητά του.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

'Ο Μακαριώτατος στὴν Βέροια και τὴν 'Εδεσσα

'Ο Μακ. κ. Χριστόδουλος ἀπὸ 1 ὡς 5 'Ιουνίου ἔ. ἔ. ἐπισκέφθηκε τὴ Βέροια και τὴν 'Εδεσσα με τὴν εὐκαιρία τῆς ἑναρξῆς τῶν ἐκδηλώσεων τῶν 'ΙΙ' Παυλείων και τῆς συμπλήρωσης 100 ἔτῶν ἀπὸ τὸν ἡρωικὸ θάνατο τῶν Μακεδονομάχων Τέλλου 'Αγρα και 'Αντωνίου Μίγγα. 'Ο Μακ. παρέστη τὴν Παρασκευή 01.06.07 στὴν τελετὴ ἀποκαλυπτηρίων μνημείου τοῦ Μητροπολίτου Νικαίας κυροῦ Γεωργίου Παυλίδη στὸ Πολυδένδρι και τὴν ἐπομένη, Σάββατο 02.06.07, στὴν 'Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου 'Εδέσσης για τὸν ἀείμνηστο ἱεράρχη, ὁ ὅποιος ἄφησε μνήμη ἀγαθοῦ λευίτη, στὴν τελετὴ ἐγκαίνιων τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς 'Ι. Μ. 'Αγ. 'Ιλαρίωνος Προμάχων 'Εδέσσης και στὸν Πανηγυρικὸ 'Εσπερινὸ στὸν 'Ι. Ν. 'Αγ. Πάντων 'Εδέσσης. Τὴν Κυριακὴ 03.06.07 προέστη στὸν 'Ορθο και τὸ Πολυαρχιερατικὸ Συλλεῖτουργο στὸν Καθεδρικὸ 'Ι. Ν. 'Αγ. Σκέπης ἐπίσης τῆς 'Εδέσσης,

και μίλησε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς 'Ι. Μ. 'Εδέσσης με θέμα «Τέλλος 'Αγρας και 'Αντωνίου Μίγγα: 'Απὸ τὴ θυσία στὴ δικαίωση». Στὴν συγκινητικὴ και ἐμπεριστατωμένη ὁμιλία του ὁ κ. Χριστόδουλος μεταξύ ἄλλων συνεχάρη τοὺς παρισταμένους με τὰ ἀκόλουθα λόγια: «Σὰς συγχαίρω που θυμᾶστε, σὰς συγχαίρω που διατηρεῖτε ἀκέραια τὴν ἱστορικὴ μνήμη σας για τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους που θυσιάστηκαν για να εἴσαστε και να εἴμαστε ὅλοι ἐλεύθεροι. Σὰς συγχαίρω που ἀποτίετε φόρο τιμῆς και εὐγνωμοσύνης προς τοὺς ἡρώες μας. Αὐτὸ δείχνει χαρακτήρα, δείχνει ὅτι παρὰ τὰ κτυπήματα που δεχόμεστε ὡς 'Εθνος διατηροῦμε τὴν αὐτογνωσία μας, τὴν ἰδιοπροσωπία

μας, τὴν ταυτότητά μας κι ἐπιμένουμε στὰ ἰδανικά τοῦ Γένους μας. Σὰς ἐπαινῶ και πρώτον τὸν Ποιμενάρχη σας, τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη 'Εδέσσης και Πέλλης κ. 'Ιωὴλ για τὴ σημερινὴ ἐκδήλωση. Και σας παρακαλῶ με ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου: Μείνετε ὀρθιοι στὴς ἐπάλξεις, σταθεῖτε και φυλάξτε τὴς ἐθνικὲς και θρησκευτικὲς μας παραδόσεις, διατηρεῖστε τὴν ἐνότητα με τὴς ρίζες μας για να μὴ ξεραθεῖ ή ψυχὴ σας, ἀλλὰ να εἶναι πάντα καρποφόρα». 'Ακολούθησε εἰδικὴ τελετὴ στὸ Δημαρχεῖο τῆς 'Εδέσσης, κατὰ τὴν ὁποία ἀναγορεύθηκε ἐπίτιμος δημότης τῆς πόλης. Τὸ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ἀπόγευμα τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση στους τάφους τῶν Μακεδονομάχων Τέλλου Ἄγρα καὶ Ἀντωνίου Μίγγα στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Ἄγρας. Τὴν Δευτέρα 04.06.07 ὁ Μακ. παρέστη στὴν πανηγυρική ἐκδήλωση γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν ἸΓ' Παυλείων στὸ Ἀνοικτὸ Δημοτικὸ Θέατρο Βεροίας καὶ τὴν ἀπονομή τῶν βραβείων τοῦ «Παύλειου» Μαθητικοῦ Διαγωνισμοῦ ποῦ

εἶχε ὡς θέμα «Ἀπ' τὴν εἰρήνη ἐντὸς μου στὴν εἰρήνη ὅλου τοῦ κόσμου». Στὸν διαγωνισμό αὐτὸν συμμετέσχον 465 μαθητὲς ἀπὸ τὶς τρεῖς ἐκπαιδευτικὲς βαθμίδες τῶν σχολείων τῆς περιφέρειας τῆς ποῦ διαγωνίσθηκαν στὸν Γραπτὸ λόγο, τὴν Εἰκόνα καὶ τὴ Χειροτεχνία. Τέλος ὁ Μακαριώτατος παρακολούθησε τὴν ἐπομένη τὴν Μοναστικὴ Σύναξη στὴν Ἱ. Μ. Σουμελά.

Μεγαλοπρεπεῖς ἐορτὲς στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας

Μὲ μεγαλοπρέπεια καὶ συγκίνηση πραγματοποιήθηκαν στὶς 10 Ἰουνίου ἐ.ἔ. στὸ Κάιρο ἐπίσημες ἐορτὲς γιὰ τὰ θυρανοίξια τοῦ ἀνακαινισθέντος μὲ ἔξοδα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Καίρου καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἀνακαινισθείσης Πατριαρχικῆς Ἐπιτροπείας τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς 10 Ἰουνίου ἐ. ἔ. Στὶς ἐκδηλώσεις ἐπρόκειτο νὰ παραστέι καὶ ὁ

Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος τελικά, λόγω προβλήματος τῆς υγείας του ματαίωσε τὴ μετάβασή του. Ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρέστησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδων καὶ Περιστερίου κ. Χρυσόστομος καὶ οἱ Ἀρχιμ. κ. Μ. Βασιλάκης καὶ Καλλίνικος Δεμενόπουλος, Γραμματεῖς τῆς Ἱ. Συνόδου.

Ἱερά ἀποδημία στους ἁγίους Τόπους

Ἱερά ἀποδημία στους ἁγίους Τόπους ἀπὸ 6-11 Ἰουνίου πραγματοποιήθηκε ἡ Ἱ. Μ. Φθιώτιδος ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Σεβ. κ. Νικολάου, στὴν ὁποία συμμετείχαν 170 κληρικοὶ καὶ λαϊκοί. Στὰ Ἱεροσόλυμα οἱ προσκυνητὲς ἔγιναν δεκτοὶ ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων κ. Θεόφιλο. Σὲ ὅλα τὰ προσκυνήματα

ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν Ἱεροσολύμων, στὰ Μοναστήρια, στὶς σκῆπτες, στὶς Μητροπόλεις καὶ στὶς ἐνορίες ἢ ὑποδοχή, οἱ κωδωνοκρουσίες καὶ ἡ ἀγάπη ἦταν πρωτόγνωρη. Στὴ Ναζαρέτ ὑπεδέχθη τοὺς προσκυνητὲς ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναζαρέτ κ. Κυριακός, στὴν Ἱ. Μ. Ἀγ. Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου ὁ Ἡγούμενος π.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Χρυσόστομος, στὸ Θαβῶρ ὁ π. Ἰλαρίων, στὴν Ἱ. Μ. Ἀγίου Σάββα ὁ π. Εὐδόκιμος, στὴν Ἱ. Μ. Χοζεβᾶ ὁ π. Θεοφάνης, στὴν Ἱ. Μ. Ἱεριχοῦς ὁ π. Ἀνδρέας, στὴν Ἱ. Μ. Κανᾶ ὁ π. Δοσίθεος, στὴν Ἱ. Μ. Τιμίου Σταυροῦ ὁ π. Κλαύδιος, στὴν Ἱ. Μ. Προφήτου Ἡλιοῦ ὁ π. Παρθένιος (ἀπὸ τὴ

Λαμία), στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ὁ π. Ἀνθιμος, στὸν τόπο τῆς Ἀναλήψεως ὁ π. Ἰωακείμ, στὴν Ἱ. Μ. Ἀγίου Θεοδοσίου ὁ π. Ἱερόθεος, στὴν Ἱ. Μ. τῶν Ποιμένων ὁ π. Ἰγνάτιος καὶ γενικὰ σὲ ὅλα τὰ ἅγια Προσκυνήματα οἱ Πατέρες μὲ χαρὰ μεγάλη καὶ ἐγκαρδιότητα ἐδέχθησαν τοὺς ἐκ Φθιώτιδος προσκυνητὲς. Ἀποκορύφωμα τῆς Ἱεράς Ἀποδημίας ἦταν ἡ Θ. Λειτουργία στὸ Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως τὴν Κυριακὴ 10 Ἰουνίου. Ὁ Σεβασμιώτατος μὲ εὐλογία τοῦ Πατριάρχου προεξήρχε στὴν Θεία Λειτουργία μὲ συλλειτουργοὺς τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχο, Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱεράς Συνόδου, τοὺς Ἱερεῖς τῆς Φθιώτιδος καὶ ἄλλους κληρικοὺς. Ἡ Θ. Λειτουργία ἀπέναντι στὸν Τάφο τοῦ Χριστοῦ, μέσα σὲ ἓνα τεράστιο καὶ μεγαλοπρεπὲς Ναὸ, ποῦ θεωρεῖται τὸ κέντρο τῆς Χριστιανοσύνης, ἦταν μία θεσπέσια καὶ ἀπερίγραπτη ἐμπειρία γιὰ ὅλους.

Ἐκδηλώσεις στὴν Ἱ. Μητρόπολη Χαλκίδος

Μὲ αἰσθήματα κατάνυξης πανηγυρίσθηκε καὶ ἐφέτος, τὸ διήμερο 7-8 Ἰουλίου 2007 στὴν Σκιάθου, ἡ ἐπέτειος εὐρέσεως τῆς Ἱ. Εἰκόνης τῆς πολιούχου τῆς Νήσου Παναγίας «Εἰκονιστριάς», ἡ ὁποία ἀπεκαλύφθη τὸ 1665 μ.Χ. στὸν γέροντα ἄσκητὴ Συμεὼν κατὰ θαυμαστὸ τρόπο καὶ στὶς ἡμέρες μας φυλάσσεται μὲ εὐλάβεια στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱ.Ν. Τριῶν Ἱεραρχῶν Σκιάθου. Στὴν Πανήγυρη προέστη ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος λειτούργησε στὶς 07.07.07 στὴν ἱστορικὴ Ἱ.Μ. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σκιάθου, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς Ἁγίας Ἐνδόξου Μάρτυρος Κυριακῆς, στὸ τέλος τῆς ὁποίας διάβασε τὴν εὐχή «εἰς Ἀρχάριον ρασοφοροῦντα» στὸν δόκιμο Μοναχὸ τῆς Μονῆς Σκιαθίτη κ. Στ. Μπούρτσικα. Στὴ συνέχεια ἐπισκέφθηκε καὶ ὅλους τοὺς ἀνακαινισμένους χώρους τῆς (Ἐκκλησιαστικὸ Μουσεῖο, Μουσεῖο Μουσικῶν Ὁργάνων, τὴν Ἐκθεση ἀντικειμένων τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων καὶ τὴν πλούσια Βιβλιο-

θήκη), οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ἀκούραστη φροντίδα τοῦ Ἡγουμένου Ἀρχιμ. κ. Ἀγγέλου Λύσσαρη συνεχῶς αὐξάνονται καὶ τελειοποιούνται. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας χοροστάτησε στὸν Ἱ. Ν. Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Σκιάθου γιὰ τὴν Ἐορτὴ τῆς Παναγίας Εἰκονιστριάς τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἔκειρε σὲ Ἀναγνώστες δυὸ φερέλπιδες νέους τῆς

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Σκιάθου, τόν κ. Α. Νάσιο, μεταπτυχιακό φοιτητή της Θεολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και τόν κ. Κ. Κανταράκια, μαθητή. Με τη χάρη

του Θεού, οί Αναγνώστες και Υποψήφιοι Κληρικοί στη Σκιάθο φθάνουν τούς έπτά. Τήν κυριώνυμη ήμέρα τής έορτής ό Σεβ. προεξήρχε στη Θ. Λειτουργία στον Γ. Ν. Γενεθλίου της Θεοτόκου Σκιάθου, κατά τή διάρκεια τής όποίας χειροτόνησε σέ Πρεσβύτερο τόν Διάκονο του Γ. Ν. κ. Ίωσηφ Κατσούρα, άδελφό τής Γ. Μ. Ευαγγελιστριάς. Ο π. Ίωσηφ είναι ή 52η χειροτονία του Σεβ. Χαλκίδος μέσα στα πεντέμιση έτη τής Ποιμαντορίας του και άπένειμε τιμητική διάκριση στον έπί έξηκονταετία (1947-2007) Πρωτοψάλτη του Γ. Ν. κ. Α. Τζούμα. Άκολούθησε ή Λιτανεία τής Γ. Εικόνας, ή όποία κατέληξε στον Γ. Ν. τών Τριών Ίεραρχών, όπου έφημερεύουν ό λόγιος Πρωτοπρ. κ. Γεώργιος Σταματάς, Άρχιερατικός Έπίτροπος, και ό υιός του κ. Νικόλαος.

Εύποιία τής Ένορίας Άγίου Κωνσταντίνου και Έλένης Ν. Μάκρης

Μέ τήν έντονη προσπάθεια του Προέδρου του Φιλόπτωχο Ταμείου του Γ. Ν. Άγ. Κωνσταντίνου και Έλένης Ν. Μάκρης Αιδεσιμ. κ. Νικολάου Σπανού και τήν άνταπόκριση τών ένοριτών τού Φιλόπτωχο Ταμείου του ναού προσέφερε κατά τήν έορτή τών Άγίων 5.110,00 Εύρώ για έξοδα μεταμοσχεύσεως κερατοειδούς σέ τυφλό κοριτσάκι από τήν Αίθιοπία, τού όποιο νοσηλεύόταν στό Νοσοκομείο παιδών. Έπίσης έπιδόθηκαν όκτώ βιβλιάρια προικοδοτήσεως σέ παιδάκια τής ένορίας. Συνολικά έχουν δοθεί 113 βιβλιάρια τών 300 και 500 Εύρώ.

Άναπαλαιώθηκε ό Γ. Ν. Άγίου Γεωργίου Παλαιοχωρίου Γ. Μ. Έλευθερουπόλεως

Μέ τις άοκνες προσπάθειες του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου Παλαιοχωρίου υπό τήν Προεδρία του Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Θεοχάρη Καλπάκογλου, τήν οικονομική βοήθεια του Έλληνικού Κράτους και τών εύλαβών Χριστιανών, ολοκληρώθηκαν οι έργασίες έξωτερικής άναπαλαιώσεως του ιστορικού Ίερού Ναού Άγίου

Γεωργίου και τής διαμορφώσεως του προαυλιου χώρου του. Ο Γ. Ν. άνοικοδομήθηκε τού έτος 1835 και άφιερώθηκε στον Τροπαιοφόρο Άγιο Γεώργιο, ένω έπίσης, τιμούνται ιδιαίτερα οι Άγιοι, Διονύσιος Κωνσταντινουπόλεως, Γρηγόριος Θεολόγος, Δημήτριος και Φανούριος, στους όποιους είναι άφιερωμένα και όμώ-

νυμα Παρεκκλήσια. Στόν προαύλιο χώρο ύφίσταται τού Πρεσβύτεριο και τού Πνευματικό Κέντρο, ένω στα πλαίσια τής Πνευματικής οικοδομής του λαού, λειτουργούν στήν Ένορία Κατηχητικά Σχολεία, κύκλος μελέτης Άγίας Γραφής - Κυριών και τών νέων μητέρων, Σύναξη Νεολαίας, Σχολή Βυζαντινής Μουσικής.

Έπίσης, τελούνται άγρυπνίες, διοργανώνονται Έσπερινές όμιλίες με Άγιορείτες Πατέρες, συναυλίες έκκλησιαστικών ύμνων, προσκυνηματικές έκδρομές, έξορμήσεις νέων, προβολές Έθνικών και θρησκευτικών ταινιών, έκδίδεται ένοριακό φυλλάδιο. Έπιπλέον, ό χώρος του Πνευματικού Κέντρου χρησιμοποιείται κι από τούς τοπικούς φορείς για σεμινάρια νέων και άλλων πολιτιστικών έκδηλώσεων. Σημαντικό, τέλος, είναι και τού έργο που έπιτελεί τού Ένοριακό Φιλόπτωχο Ταμείο. Άξιοσημείωτο, τέλος, είναι τού γεγονός ότι στό χώρο του Γ. Ναού, από τής ίδρύσεώς του κατά τά χρόνια τής μαύρης Τούρκικης σκλαβιάς και μέχρι άκόμη τού έτος 1935 λειτουργούσε ή «Σχολή τής Έκκλησίας», δηλαδή τού λεγόμενο «Κρυφό Σχολείο», όπου οι Παλαιοχωρινοί διδάσκονταν με τήν φροντίδα του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου και του διορισμένου ύπ' αυτού διδακτικού προσωπικού, τά Έλληνικά Γράμματα, τήν Όρθόδοξη ζωή και παράδοση, τά ήθη κα τά έθιμα.

Τά 50 χρόνια του Γ. Ν. τής Άγίας Τριάδος Πειραιώς

Μέ μεγαλοπρέπεια και έπισημότητα πραγματοποιήθηκε στό Πνευματικό κέντρο του Γ. Ν. Άγίας Τριάδος Πειραιώς ειδική τελετή για τά πενήντα χρόνια λειτουργίας του καθεδρικού Γ. Ν. του Πειραιώς, στήν όποία παρέστη και ό Μακ. Άρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος. Στή διάρκεια τής τελετής άπονεμήθηκε στον Μακαριώτατο ειδική άναμνηστική πλακέτα τήν όποία έπέδωσε ό Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ. Η έκδήλωση διοργανώθηκε με τή συνεργασία τής Γ. Μ. Πειραιώς και τής Νομαρχίας Πειραιώς, του Νομάρχη κ. Μίχα και τήν ύποστήριξη του Δήμου Πειραιώς και του δημάρχου κ. Π. Φασούλα. Έκτός από τούς προαναφερθέντες παρέστησαν οι ύφυπουργοί Έθν. Άμύνης κ. Β. Μιχαλολιάκος, Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γ. Καλός, Άνάπτυξης κ. Α. Νεράντζης, οι βουλευτές κ. Π. Μελάς και Π. Μαντούβαλος, ή Υπερνομάρχης Άθηνων -

Πειραιώς κ. Φ. Γεννηματά, ό Δήμαρχος Ύδρας κ. Α. Κοτρώνης, δημοτικοί και νομαρχιακοί σύμβουλοι τής πόλεως του Πειραιά, πρόεδροι σωματείων, στρατιωτικές και δικαστικές άρχές τής πόλης και πλήθος κόσμος που κατέκλυσε τού Πνευματικό Κέντρο προκειμένου νά συμμετάσχει στήν έκδήλωση και νά τιμήσει τόν Άρχιεπίσκοπο.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

“Όλοι οι άνθρωποι δεν έχουν τις ίδιες πνευματικές δυνατότητες, αλλά και ο ίδιος ο άνθρωπος δεν μπορεί σε όλες τις φάσεις και στιγμές της ζωής του και του αγώνα του να δεχθεί και να αφομοιώσει τα ίδια πράγματα. «Τὰ ἦθη τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀπειρα, ὅπως ἀπειρες εἶναι καὶ οἱ ψυχές τους». Κάποιος είναι σκληρός σαν το σίδηρο κι άλλος μαλακός σαν το βαμβάκι. Δεν μπορούμε να ζητούμε από όλους τα ίδια. Πρέπει, λοιπόν, λέγει ο ιερός Χρυσόστομος να παραθέτουμε την πνευματική τράπεζα με την ανάλογη ποικιλία. Πολλοί κληρικοί ή άλλοι που έχουν ήγαιτικές θέσεις στην κοινωνία ή

ν' αφήνουμε το άλλο. Το κέρδος από αυτή την πνευματική πολυλογία είναι σύγχυση και τρικυμία που δεν αφήνει τίποτα να εδραιωθεί και να αναπτυχθεί μέσα τους. Δεν χρειάζεται διαμιάς να τους μάθουμε τα πάντα, ούτε ν' ανέλθουν μ' ένα άλμα «πᾶσαν τὴν κλίμακάν τῶν ἀρετῶν».

Ό κάθε άνθρωπος, είτε κληρικός είτε λαϊκός, που αισθάνεται κάποια εὐθύνη για την πνευματική πορεία τῶν συναθρώπων του πρέπει να ἐπιθυμεί να τους μεταδώσει το λόγο του Εὐαγγελίου, να τους δείξει το δρόμο τῆς ἀρετῆς ἀνά πᾶσα στιγμή. Ὅμως πάντοτε πρέπει να προσέχει τὸν κίνδυνο τοῦ κόρου. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἀπὸ μέρους τῶν πιστῶν θὰ ἀποτελεῖ πάντοτε μιὰ ἀπειλή γιὰ τὸ ἔργο τοῦ ἱεροκήρυκος, ἀλλὰ καὶ ὁποιοῦδήποτε κατέχει θέση ὁδηγητική. Ἐὰν τὸ γνωρίζουμε ὅτι ἀκόμη καὶ στὰ καλὰ πράγματα ὁ κόρος φέρνει τὴν ἀηδία, ἡ ἀηδία τὴν καταφρόνηση καὶ ἡ καταφρόνηση τὴν ἀποστροφή.

«Μέλι εὐρῶν φάγε τὸ ἱκανὸν μήποτε πλησθεὶς ἐξεμέσης» (Παρ. κε', 16).

Β. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ αὐστηροῦ ἐλέγχου.

Κάποιος ἀπὸ τοὺς νηπτικούς μας Πατέρες λέγει: «Ὅταν θέλῃς νὰ συμβουλευθῆς τινὰ εἰς τὸ καλόν, πρῶτον ἀνάπαυσον αὐτὸν σωματικῶς, καὶ τίμησον αὐτὸν διὰ λόγου ἀγάπης· διότι κανέν ἄλλο δὲν πείθει τὸν ἄνθρωπον τόσον, ὥστε νὰ μεταβάλλῃ ἑαυτὸν ἐκ τῆς κακίας εἰς τὴν ἀρετὴν, ὅσον ἡ σωματικὴ περιποίησις καὶ ἡ τιμὴ». Τὴν πνευματικὴ αὐτὴ ἀρχὴ διτύπωσαν μὲ πολλές καὶ διάφορες ἄλλες ἐκφράσεις ὅλοι οἱ Πατέρες μας, ἰδιαίτερα ὅμως ὅσοι ἀπὸ αὐτοὺς ἄσκησαν ποιμαντικὸ ἔργο στὴν Ἐκκλησία. Ἀνάμεσα σὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς πρώτους ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Μεγάλῃ ἐντύπωσιν μᾶς κάνει, ἂν μελετήσουμε τὰ προοίμια τῶν ὁμιλιῶν τοῦ ἱεροῦ Πατρὸς πρὸς τὸ ποίμνιό του ἢ καὶ ὅταν ἀπευθύνεται σὲ κάποιον προσωπικά, ὅπως γιὰ παράδειγμα στὶς ἐπιστολές του. Φροντίζει πάντοτε νὰ προηγεῖται τῶν λεγομένων του, τῶν συμβουλῶν του, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ἐλέγχων του, λόγος ἀγάπης καὶ καλωσύνης. Θέλει νὰ καταλάβουν οἱ ἀκροατές του ὅτι δὲν τοὺς μιλά ἐξου-

σιαστικά, δὲν τοὺς μιλά «ἀφ' ὕψους», ἀλλὰ μὲ γνήσιο πνεῦμα ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος. Δὲν ὁμιλεῖ ποτέ ὀργιζόμενος ἢ ἀπεχθανόμενος ἢ ἐπεμβαίνοντας στανικά στὴν προσωπικότητα τοῦ συναθρώπου του. Τὰ ἴδια συμβουλεύει καὶ στοὺς ἄλλους.

Γνωρίζει πολὺ καλά ὁ ἔμπειρος πατὴρ πὼς ὁ πιστός, ἀκόμη κι αὐτὸς μὲ τὶς καλύτερες προϋποθέσεις, δὲν μπορεῖ νὰ δεχθεῖ τὸ ἀγαθὸ, ὅταν δὲν τοῦ προσφέρεται μὲ ἥπιο καὶ ταπεινὸ τρόπο, ὅταν δὲν πληροφορηθεῖ ὁ ἄλλος γιὰ τὴ γνήσια ἀγάπη αὐτοῦ που συμβουλεύει. Προτοῦ ἀρχίσει τὴν ὁμιλία του δηλώνει στοὺς ἀκροατές του τὴ χαρὰ που αισθάνεται εὐρισκόμενος κοντὰ τους. «Πολλῆς σήμερον πληροῦμαι τῆς ἡδονῆς, ὁρῶν ὑμῶν τὰ ποθεῖνὰ πρόσωπα», λέει τὶς περισσότερες φορές στὴν ἀρχὴ τοῦ λόγου του.

Ἡ λειτουργία τοῦ ἐπαίνου δὲν ἔχει μόνον ἀρνητικὴ ἐπίδραση σὲ αὐτὸν που τὸν δέχεται, ὅπως γνωρίζουμε ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ ἀσκητικὴ γραμματεία, ἐπειδὴ ἐλλοχεύει ὁ κίνδυνος τῆς ὑπερηφανίας. Ὁ ἐπαινος μπορεῖ νὰ ἔχει καὶ θετικὴ λειτουργία, ὅταν τὸν χρησιμοποιοῦμε μὲ διάκριση. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος δὲν ἦταν καθόλου φειδωλὸς στοὺς ἐπαίνους. Πολὺ συχνὰ ἐπαινεῖ τοὺς πιστοὺς γιὰ τὴν προθυμία τους, τὴν ἀγάπη τους γιὰ τὰ πνευματικά, τὴν προσήλωσή τους στὸ λόγο τοῦ Εὐαγγελίου. Αὐτὸ τὸ κάνει, γιὰ νὰ τοὺς φιλοτιμήσει καὶ γιὰ νὰ διεγείρει περισσότερο τὴ διάθεσή τους. «Ὁὐ παύομαι», λέγει, «δοξάζων τὸν φιλόνηρον Θεὸν ἐπὶ τῇ προκοπῇ τῇ ὑμετέρᾳ». Μάλιστα, μᾶς συμβουλεύει ἀκόμη κι ὅταν θέλουμε νὰ ἐλέγξουμε κάποιον που παρεκτρέπεται σὲ κάτι, πάλι νὰ κάνουμε χρῆση τοῦ ἐπαίνου, διότι τότε «ὁ ἔλεγχος γίνεται εὐπαραδέκτος».

Πολλοὶ κληρικοί, παιδαγωγοί, οἰκογενεάρχες καὶ λοιποὶ προεστώτες νομίζουν πὼς ὁ συνεχῆς ἐλεγχὸς τῶν σφαλμάτων ἀσφαλίζει ὅσους πνευματικὰ ὑπόκεινται σὲ αὐτούς. Μερικοὶ μάλιστα, φαίνονται τόσο μεμφίμοιροι, τόσο ἀνικανοποίητοι, τόσο γκρινιάρηδες, που μόνο κουράζουν καὶ ἀπομακρύνουν τοὺς πιστοὺς ἀπὸ κοντὰ τους. Ἐὰν μονάχα ἐπιπλήτουμε τοὺς ἄλλους χωρὶς νὰ τοὺς παρηγοροῦμε

καὶ νὰ τοὺς στηρίζουμε, πολλές φορές χωρὶς καν νὰ τοὺς ἐξηγοῦμε τὸ λόγο τῶν ἐλέγχων, τότε, λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, φαινόμαστε θρασεῖς καὶ δὲν θὰ μᾶς ἀνέχεται κανείς. «Ἀφόρητον γὰρ ἔλεγχος καθ' ἑαυτὸν, ὅταν μὴ καὶ παράκλησιν ἀναμεμιγμένην ἔχη». Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέει ὅμως πὼς τὸ κέρδος τῶν συνεχῶν ἐλέγχων εἶναι νὰ καταστήσουμε τοὺς ἄλλους ἀναισχυντότερους, νὰ χάσουν δηλ. ἐντελῶς τὴ ντροπὴ τους

καὶ νὰ ἀμαρτάνουν πλέον ἀναιδῶς. Δὲν πρέπει, κατὰ τὸν ἱερό πατέρα, ποτέ νὰ ἐλέγχουμε δημοσίως, ἰδιαίτερα μάλιστα προσωπικά σφάλματα. Τοῦτο εἶναι μεγάλος κανὼνας τῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῆς πείρας τῆς ζωῆς. Ὅπως «τὰ ἔλκη γυμνούμενα καὶ ἀέρι ψυχρῶ συνεχῶς ὁμιλοῦντα, χαλεπώτερα γίνονται, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἀμαρτηκυῖα, ἂν μεταξὺ πολλῶν ἐλέγχηται, ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησεν, ἀναισχυντοτέρα γίνεται».

Οἱ κληρικοὶ πρέπει νὰ προσέχουμε ἰδιαίτερα ὁ κόσμος μᾶς ἔχει συνηθίσει νὰ ὁμιλοῦμε αὐστηρὰ καὶ διὰ μακρῶν. Ἄραγε γιατί, ὅταν ἕνας θέλει νὰ πεί πὼς κάποιος ὁμίλησε αὐστηρὰ καὶ ἐπιπληκτικὰ πρὸς κάποιον ἄλλον, λέει «τοῦ τὰ ἔψαλε καλὰ»; Φαίνεται πὼς ἀκόμη καὶ ἄνθρωποι πνευματικοὶ καὶ μὲ ἀγωνιστικὴ διάθεση δὲν εἶναι πάντοτε καὶ ἀνά πᾶσα στιγμή ἔτοιμοι νὰ δεχθοῦν τοὺς αὐστηροὺς ἐλέγχους μᾶς ἢ, μερικές φορές, ἀκόμη καὶ τὶς ἥπιες συμβουλές μας, ἰδιαίτερα, ὅταν διέρχονται περιόδους θλίψεων καὶ διαφόρων ἐσωτερικῶν πειρασμῶν. «Καὶ τοὺς μαθητὰς εὐρίσκομεν τούτῳ περιεσόντας τῷ πάθει». Ὅταν ἡ ψυχὴ ὀδυνᾶται δὲν διαθέτει προθυμία ν' ἀκούσει λόγους συμβουλευτικούς. Ὅταν βλέπουμε κάποιον λυπημένο, πρέπει νὰ μετᾶμε περισσότερο τὰ λόγια μᾶς πρὸς αὐτόν. Σὲ μιὰ πληγὴ που φλεγμαίνει ἀκόμη καὶ τὸ ἄγγιγμα μὲ τὸ βαμβάκι προξενεῖ φόβο καὶ ταραχὴ. Ὅταν μιὰ ψυχὴ εἶναι σκεπασμένη μὲ τὸ νέφος τῆς θλίψεως καὶ τῆς μελαγχολίας, τότε ἀκόμη καὶ οἱ φωτεινὲς ἀκτίνες τῶν ἀγαθῶν λόγων δύσκολα διαβαίνουν αὐτὸ τὸ ἀποπνικτικὸ νέφος. Χρειάζεται μεγάλη διάκριση καὶ προσοχή.

(Συνεχίζεται)

Προϋποθέσεις ἀποδοχῆς τοῦ Θείου Λόγου κατὰ τὸν ἱ. Χρυσόστομο (Β')

Πανοσ. Ἄρχιμ. κ. Νικοδήμου Κανσίσογλου
Ἱεροκήρυκα τῆς Ἱ. Μ. Ἐδέσσης

στὴν οἰκογένεια ἐπιμένουν σὲ κάποια πνευματικά ἰδεολογήματά τους, ἀπομονώνουν καὶ ἀπολυτοποιοῦν κάποια εἰδικὰ θέματα καὶ ἀσχολοῦνται μονίμως καὶ ἀδιάκοπα μὲ αὐτά. Ἐκφραζόμενοι μὲ τὴ σύγχρονη γλώσσα, θὰ λέγαμε ὅτι ἔχουν κάποια «κολλήματα» καὶ δὲν μποροῦν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ αὐτά. Κάποιος ἐπιμένει μόνον στὰ σαρκικά, ἄλλος βλέπει πίσω ἀπὸ τὸ κάθε τι νὰ κρύπτονται «σκοτεινὲς δυνάμεις», ἄλλος ὑποψιάζεται παντοῦ αἰρετικές διδασκαλίες, ἄλλος φοβᾶται μονίμως τὴ μαγεία, ἄλλος λέει πὼς γιὰ τὰ πάντα στὸν κόσμο φταίει ὁ πάπας... κ.λπ. Ἡ ἀπολυτοποίηση κάποιου πνευματικοῦ ζητήματος καὶ ἡ μόνιμη ἐνασχόληση μὲ αὐτὸ κουράζει καὶ ὁδηγεῖ στὰ ἀντίθετα ἀπὸ τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα. Πρέπει ἢ διδασκαλία μᾶς νὰ εἶναι ἄλλοτε παινηγυρική, ἄλλοτε ἀγωνιστική, ἄλλοτε ἐποικοδομητική.

Ἐπιπλέον, δὲν βοηθοῦμε τοὺς ἀκροατές μᾶς νὰ ἀφομοιώσουν τὸ λόγο μᾶς ἢ τὸ κήρυγμά μᾶς, ὅταν τοὺς ὁμιλοῦμε γιὰ πάρα πολλὰ πράγματα διαφορετικὰ μεταξύ τους. Σὰν νὰ μᾶς διακατέχει μιὰ διδασκαλικὴ βουλιμία καὶ δὲν χορταίνουμε νὰ πιάσουμε τὸ ἓνα θέμα καὶ

ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Μητρική θωπεία, ιερά και εὐώδης... ἢ, Σχέδιο πλοηγήσεως στὸν Δεκαπενταύγουστο

Τοῦ Αἰδεσμι. κ. Κων. Καλλιανοῦ

Ἐπίμονα κρατεῖ τὸ σχοινὶ τῆς καμπάνας τὸ μελτέμι κάθε ἀπόβραδο, ἀφήνοντας ἤχους εὐρυθμούς καὶ κατανυκτικούς ν' ἀπλωθοῦν στὴ θαλασσινὴ τὴν πολίχνη. Ξεκκουκίζει τὸ κομποσκοῖνι τοῦ ὁ Γέροντας καθισμένος στὸ λευκὸ πεζούλι τῆς ἐκκλησιᾶς πού ἀγναντεύει τὸ πέλαγο· τὸ πέλαγο πού σιγά-σιγά ρυτιδιάζει μέσα στὸ μελιχρὸ τὸ φῶς τοῦ δειλινοῦ, ὅπως ρυτιδιάζει τὸ πρόσωπο τοῦ Γέροντα ἀπὸ τὰ χρόνια. Τὸ λευκὸ τὸ ἐκκλησάκι μὲ τὸν σταχτί, τὸν πλακιασμένο τροῦλλο μοιάζει νὰ ταξιδεύει μέσα στὸ παιχνιδιάρικο μελτέμι, ἐνῶ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του, οἱ γλάστρες μὲ τὰ βασιλικά, τὴ μαντζουράνα, τὶς γαρυφαλιές καὶ τὸ δεντρολίβανο σκορποῦν στὸν ἀγέρα μιὰν ἀγιασμένη εὐωδία καὶ θεσπέσια, πού ἔρχεται ν' ἀναμιχθεῖ μὲ τὴν ἀρμύρα καὶ τὸ θυμίαμα τὸ Ἑσπερινό.

Μέσα ἀνάβουν ἕνα-ἕνα τὰ καντήλια. Ἄνοιγουν τὰ μάτια Τους τὰ ιερά τῶν Εἰκόνων πρόσωπα καὶ χαίρονται τὸ ἱλαρὸ τὸ φῶς· τὸ φῶς πού γαληνεύει ψυχές καὶ ψυχές...

Μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς Ἀκολουθίας ἀνεβαίνει ἀπὸ τὸ θυμιατὸ μικρὸ λευκὸ σύννεφο εὐωδιαστοῦ θυμιάματος φορτωμένο προσευχές καὶ ἰκεσίες τῶν ταπεινῶν προσκυνητῶν.

«*Τὴν δέησίν μου δέξαι τὴν πενιχράν...*». Ἡ φωνὴ δὲν εἶναι τοῦ κόσμου τούτου· εἶναι τῆς καρδιάς, εἶναι τῆς ψυχῆς αὐτῶν τῶν ταπεινῶν τῆ καρδιά, ἀλλὰ καὶ ὅσων πέρασαν ἀπὸ τοῦτον ἐδῶ τὸ χῶρο κι ἄφησαν τὴν ἀνάσα τους, κομμάτι τῆς ψυχῆς τους λές, μαζί μὲ τὸ στίχο αὐτὸν τὸν βαφτισμένο σὲ δάκρυα καταλύξεως.

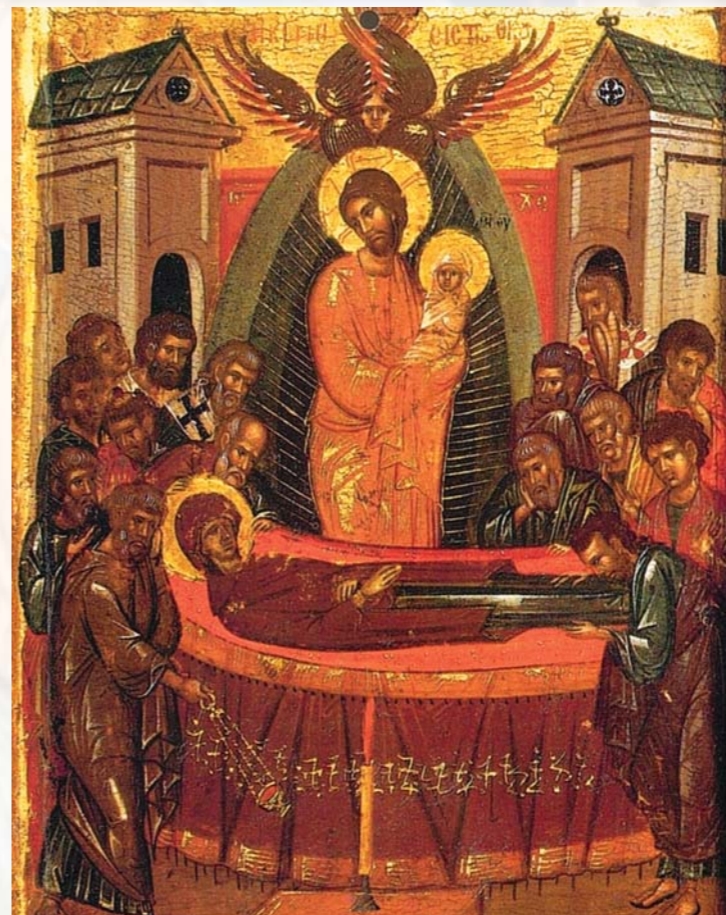
Τὸ βράδυ ἔρχεται δροσερό, ὅπως τὸ νερὸ ἀπ' τὴν πηγὴ. Φρέσκο ψωμί ζωντανεύει τὸ εἶναι τώρα τὸν καιρὸ τῆς νηστείας. Ἀλήθεια, νηστεύουμε ἢ δεχόμαστε τὴν πιὸ πλοῦσια δωρεὰ πού κομίζει ἢ μητρικὴ Τῆς Παρουσία; Γιατὶ ἐδῶ, κάθε βράδυ, Τὴ βλέπουμε, Τὴ ζοῦμε, Τὴν καταλαβαίνουμε μέσα στὸ γνόφο τῆς Σιωπῆς Τῆς νὰ μᾶς ἀκούει:

«*Τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγὰι χειμάζουσι τὴν ταπεινὴν μου ψυχὴν... ἀλλὰ προφθάσασα σῶσον*

με». Κι ἀκόμη «*Διάσωσον ἀπὸ κινδύνους τοὺς δούλους σου, Θεοτόκε...*».

Αὐτὴ ἢ Παράκληση δὲν εἶναι τωρινὴ· αἰῶνες διαβάζεται· αἰῶνες κατατίθεται στὴν ψυχὴ ὡς παρηγορία, παραμυθία καὶ ἀγαλλίαμα. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔχει τέλος. Γιατὶ εἶναι ὅπως ἡ ζωὴ πού δὲν ἔχει τέλος, μόνο γίνεται μετάβαση· καὶ πιὸ πολὺ, «μεταβολὴ τῶν θλιβομένων», καθὼς ματατίθεται μαζί Τῆς «πρὸς τὴν Ζωὴν»... Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ ναὸ παίρνει νὰ βραδυάσει. Τοῦ μοσχολίβανου ἢ εὐωδία, πού θυμίζει προσευχή, μᾶς ἀκολουθεῖ, ὅπως ἡ Χάρη Τῆς. Μαζί μας ὡστόσο παίρνουμε καὶ τὴν εὐωδία τοῦ βασιλικοῦ, πού ἀνυψώνει τὸν Δεκαπενταύγουστο σὲ Πάσχα τοῦ καλοκαιριοῦ.

Οἱ καμπάνες ἀκούγονται κι ἀπόψε, Παραμονὴ τῆς Παναγιᾶς, μέσα σὲ τούτη τὴ ζεστὴ καὶ θορυβώδη νύχτα, νὰ κομίζουν μήνυμα διαφορετικὸ ἀπ' αὐτὸ πού βιώνει ἢ καὶ προσπαθεῖ νὰ καταλάβει ὁ κόσμος τὶς μέρες ἐτούτες: μέρες βεβαιωμένης κατάπαυσης ἀπὸ τῶν ἔργων του, μέρες διαθερισμοῦ καὶ ἀδείας. Ὅμως τὸ μήνυμα πού φέρνουν οἱ ἀπόβραδες καμπάνες εἶναι ἕνα: Ξημερώνει τῆς Παναγιᾶς· ἐορτάζεται δηλαδή ἢ κορυφαία Τῆς ἐορτῆ, αὐτὴ τῆς Πάνσεπτης Κοιμήσεως Τῆς.

Χαρμόσυνες, εὐλαλες καὶ ἐορταστικές, λοιπόν, οἱ καμπάνες κομίζουν στοὺς πιστοὺς χαρμολύπη καὶ φῶς, ἐνῶ παράλληλα σηματοδοτοῦν καὶ τὸ νόημα τῆς Γιορτῆς. Νόημα πού δὲν εἶναι ἄσχετο μὲ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ: «*Ἐν τῇ Κοιμήσει τὸν Κόσμον οὐ κατέλιπες Θεοτόκε· μετέστης πρὸς τὴν ζωὴν Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς...*». Γιατὶ; Μά, ἐπειδὴ «*Νενίκηται τῆς φύσεως οἱ ὄροι ἐν σοὶ Παρθένη Πάνσεπτε... ἢ μετὰ τόκον Παρθένος καὶ μετὰ θάνατον ζῶσα, σώζεις αἰεὶ, Θεοτόκε τὴν κληρονομίαν σου...*».

Τὸ ἐρώτημα ὅμως εἶναι –καὶ παραμένει νὰ εἶναι γιὰ πολλοὺς– τὸ ἐξῆς: Ἡ δικιά μας ζωὴ πῶς μπορεῖ νὰ ψηλαφήσει τὴ ζωὴ Ἐκείνης; Πῶς θὰ μεταποιηθεῖ ἀπὸ ἀπλή βιολογικὴ συνέχεια, μὲ τὸ ἐξάπαντος βέβαιο τέλος, σὲ ὄντως ζωὴ, σὲ ἐλπίδα καὶ πίστη, δηλαδή ἐμπιστοσύνη, κατὰ τὸ παλιὸ λόγιο «*τοῦ Θεοῦ νὰ γένει*»;

Γιὰ νὰ λειτουργήσει σωστὰ ἢ ζωὴ μας καὶ νὰ ξεπεραστοῦν οἱ ὅποιεςδήποτε συμπληγάδες τοῦ ἐπιθυμητικοῦ κυρίως, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ

ζυγιάζεται μὲ τὸ μέτρο τῆς διακρίσεως, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀγάπης.

Τώρα πιά οἱ αὐτοβεβαιότητές μας μία-μία ἐξατμίζονται καὶ ἀπομένει μονάχα τὸ ἰσχυρὸ καὶ κορυφαῖο διερῶτημα: γιατί ὑπάρχω;

Στὴν ἀντίπερα ὄχθη τοῦ κόσμου ἀπομένουν νὰ μᾶς ἀτενίζουν μὲ μάτια φωτεινά, ὅπως οἱ λαμπάδες στὸν βαθὺ τὸν Ὅρθρο, αὐτοὶ πού δὲ θήτευσαν στὴν γοητεία τοῦ κόσμου, ἀλλὰ στὴν ἀπογοήτευση πού δαψιλῶς προσφέρει. Εἶναι ἐκεῖνοι πού δὲν ἐπέτρεψαν στὸν ἑαυτό τους ν' ἀποβάλλει τὸν χιτῶνα τῆς ὀλιγάρκειας καὶ τῆς ἀρετῆς.

Γι' αὐτοὺς ὁ Δεκαπενταύγουστος ἦταν ὄντως ἕνα ἀκόμη Πάσχα· μιὰ διάβαση, ἕνα στάδιο ἀρετῶν – ἔστω καὶ ὀλίγων ἡμερῶν... Πάσχα ἱερό καὶ εὐκατάλυτο· μυρωμένο μὲ ἀλισάχη, βασιλικό, θυμίαμα καὶ κομμένο ξερό χορτάρι.

Ἡξέραν, βλέπεις, ὅτι τὰ χρόνια, οἱ μέρες, οἱ ὥρες, οἱ στιγμές μαζεύονται τόσο γρήγορα, γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔπαιψαν μήτε μιὰ φορὰ νὰ ξεκινοῦν τὸν Δεκαπενταύγουστο μὲ Νηστεία, νὰ τὸν κλείνουν μὲ τὴ Θεία Μετάληψη καὶ νὰ τὸν βιώνουν ὡς πέρασμα, ἀπὸ τὴν ἀναμονὴ στὴ γοητεία τῆς Γιορτῆς κι ἀπὸ τὴ στέρηση στὴ χαρμολύπη τῆς Πανηγύρεως. Καὶ τοῦτο, γιατί διαπίστωναν πῶς ἢ Παναγία εἶναι «*Μήτηρ τῆς ζωῆς*» καὶ «*ἀμετάθετος ἐλπίδα*»... Ὅπως καὶ παραμένει στοὺς ἀπαρακλήτους αὐτοὺς καιροὺς μας.

Ἄφαιρεις ἀπὸ τὴν καθημερινότητα ὅ,τι τὸ σκοτεινὸ, τὸ βέβηλο, τὸ ἄχρηστο καὶ στέκει ἀπέναντι στὴ Γιορτῆ μ' ἕνα στεφάνι ἀπὸ μνήμες: Μνήμες τοῦ χθές, πού σοῦ γνωστοποιοῦν τὴν βεβαιότητα τῆς ρίζας καὶ τῆς καταβολῆς, ἀλλὰ παράλληλα σὲ ἐνδύουν μὲ χιτῶνα στοργῆς καὶ παραμυθίας. Ὅπως ἢ Χάρη Τῆς. Γιατὶ Ἐκείνη στέκει ἀπὸ τὸ πρῶτο ἀνοιγμα τῶν ματιῶν ἀπέναντί σου καὶ σὲ κρύβει μέσα στὸ Τίμιο Μαφόρι Τῆς ὅταν,

«*τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγὰι χειμάζουσι τὴν ταπεινὴν (σ)ου ψυχὴν...*».

Μεσημέρι Δεκαπενταυγούστου, μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία, μὲ μελτέμι ἀλλὰ καὶ συννεφόκαμμα. Ἡ χαρμολύπη γίνεται τὸ στάδιο μέσα στὸ ὅποιο δοκιμάζεις τὴν ἀντοχὴ σου στὴν καλοσύνη Τῆς, καθὼς κατανοεῖς μὲ σιγουριά τὴν προστασία Τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀφιλοτιμία μας...

(Ἡμερολογιακὰ Ἰχνογραφήματα)

ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΜΟΡΦΕΣ (Β')

Ο π. Νικόλαος Καραπαπαδάκης

Στ. Τό «Εύχαριστήριο»

Την ίδια ημέρα, στις 5 μ.μ. έγι-
νε ή κηδεία του Εύστρατιου εις τὸ
Α' Νεκροταφείον Ἀθηνῶν εις τὴν
ὁποία ἔλαβε μέρος καὶ ὁ π. Νικό-
λαος. Καὶ ὁ ἴδιος ἀναφέρει στὸ
Ἡμερολόγιό του: «Ἀφοῦ συμπάλα-
με ὄλοι τὴν Ἀκολουθία, μετὰ τὸ
τέλος τοῦ τροπαρίου «Δεῦτε τελευ-
ταῖον ἀσπασμόν...», ἐζήτησα ἄδεια
ἀπὸ τὸν προϊστάμενον Ἐφημέριον
νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ δώσω καὶ
εὐχαριστήριον εἰς τὸν Θεό, διὰ τὸν
υἶόν μου. Καὶ μοῦ ἐπέτρεψε. Καὶ
γονυπετῆς ἐδεήθην τὰ ἑξῆς: «Σὲ
εὐχαριστῶ, Θεέ μου, διὰ τὸν χωρισμόν τοῦ υἱοῦ μου
Εύστρατιου, τοῦ ὁποίου ἡ μακαρία ψυχὴ πορεύεται
σήμερον ἀπὸ τὸν ἐπίγειον ἢ μακαρία ψυχὴ πορεύεται
σήμερον ἀπὸ τὸν ἐπίγειον κόσμον εἰς τὸν
ἐπουράνιον Πατέρα του, εἰς τοὺς κόλπους Ἄβραάμ,
Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ. Δός, Κύριε, καὶ εἰς ἐμέ τὴν ὑπο-
μονὴν τοῦ δικαίου Ἰώβ, νὰ τὴν φυλάσσω καὶ νὰ τὴν
ἔχω παρακαταθήκην εἰς ὅλην μου τὴν ζωήν.

Τοῦ Ἐπισκόπου Βελεστίνου
κ. Δαμασκηνοῦ

του καὶ νὰ δίδῃ τοιοῦτον εὐχαρι-
στήριον εἰς τὸν Θεόν. Ἀσφαλῶς κά-
ποια ἀόρατη δύναμις σέ συγκράτη-
σε καὶ δὲν συγκινήθηκες μέχρι τέ-
λους τῆς ὁμιλίας σου. Αυτό θὰ μεί-
νει ἐνθύμιον ἐνταῦθα. Καὶ ἐγὼ τοῦ
ἐνόησα τοῦτο, διότι εἶναι τὸ πέ-
μπτο εὐχαριστήριον πὸν δίδω στὸν
Κύριο, ὁ ὁποῖος μοῦ πῆρε ἄλλα τρία
τέκνα ἡλικίας ἄνω τῶν 20 ἐτῶν καὶ
τὴ σύζυγό μου. Καὶ δὲν θὰ ἀπελπ-
ισθῶ, διότι «ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύ-
ριος ἀφέειλατο. Εἶπὲ τὸ ὄνομα Κυρίου
εὐλογημένον».

Ζ. Ὁ Θεὸς δοκιμάζει, ἀλλὰ δὲν ἐγκαταλείπει
Ὁ π. Νικόλαος ἔμεινε ἀκόμῃ στὴν Ἀθήνα 15 ἡμέ-
ρες καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψε στὸ Βόλο. Καὶ ἀναφέρει
πάλι ὁ ἴδιος: «Καὶ ὅταν ἐπλησίασα καὶ εἰσήλθα εἰς
τὸν οἶκόν μου καὶ εἶδα τὰ διάφορα φορέματα τῶν
τεσσάρων τέκνων μου, συγκινήθηκα καὶ ἔκλαψα πι-
κρά. Καὶ στὴν ἀπελπισία μου, καθὼς δὲν ἔβλεπα
κανένα ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου νὰ εἶναι πλησίον
μου, γὰρ νὰ με παρηγορήσῃ, ἐπλησίασα εἰς τὸ εἰκο-
νοστάσιο ἐνώπιον τῶν Εἰκόνων τῆς Θεοτόκου καὶ
τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ καὶ ἐδεήθην εἰς τὴν Θεο-
τόκον καὶ εἶπα: Ὑπεραγία Θεοτόκε, δός μου παρη-
γορία καὶ ὑπομονήν, διότι φλογίζομαι τὴν ὥρα
αὐτὴν. Σὺ εἶσαι ἡ ἐλπίς τῶν ἀπελπισμένων. Σὺ
εἶσαι ἡ προστάτις τῶν θλιβομένων καὶ ἀπελπισμέ-
νων. Σὺ στείλει μοῦ ἄνθρωπον, ὅποιον θέλεις, νὰ με
ἐκτιμῆσει καὶ νὰ με ὑπηρετήσῃ στὰ γηρατεία μου».

Μετά τὴν δέσηση αὐτὴ ὁ π. Νικόλαος κάθισε καὶ
ἔγραψε ἐπιστολές σέ δύο ἐξαδέλφους του, στὸν Θεο-
λόγον καὶ στὸν Δημήτριον Ἀναγνωστάκη στὴν Ἐπα-
νωμὴ Θεσσαλονίκης. Ὁ δεύτερος, μόλις πῆρε τὴν
ἐπιστολή του, τὴ διάβασε ἐνώπιον τῆς συζύγου του
καὶ τῆς θυγατέρας του, τῆς Μαρίας Ἀναγνωστάκη,
ἡ ὁποία τότε ἦταν 15 ἐτῶν. Καὶ συγκινήθησαν ὄλοι
καὶ ἔκλαψαν γὰρ τὰ παθήματα τοῦ συγγενῆ τους.
Καὶ ἡ Μαρία πῆρε τὴν ἀπόφασιν καὶ εἶπε στοὺς γο-
νεὺς τῆς: Ἐγὼ θὰ πάω. Καὶ ἦλθε ἀμέσως. Καὶ ἔμει-
νε κοντὰ του. Καὶ δὲν παντρεύθηκε γὰρ χάρι του.
Καὶ τὸν ὑπηρετήσε μέχρι τέλους με ἀφοσίωση, σὰν
πραγματικὴ του κόρη. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος τὴν ἀγά-
πησε σὰν παιδί του, τὴν υἱοθέτησε καὶ τὴν ἔκανε
θυγατέρα του. Καὶ ἦταν γνωστὴ ὡς «ἡ Μαρία τοῦ
Παπαῦ».

(Συνεχίζεται)

Ἀνορθόδοξες «Θεραπείες» τῆς Νέας Ἐποχῆς (Β')

Τοῦ Πρωτ. κ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου Δρος Θε.

1. Aura-Soma

Τὸ Aura-Soma πρωτοεμφανίστηκε στὶς ἀρχές τῆς
δεκαετίας τοῦ 1980 ἀπὸ τὴν φαρμακοποιοῦ Βίκυ
Γουὸλ διαδόθηκε τάχιστα καὶ διαφημίζεται καὶ
στὴν Ἑλλάδα. Κατὰ τοὺς ισχυρισμούς τους «ἡ θε-
ραπεία αὐτὴ συνίσταται -ἀνάμεσα στὰ ἄλλα- στὴ
χρήση τοῦ περιεχομένου 94 μικρῶν, γυνάλινων, γω-
νιαίων μπουκαλιῶν (ἀριθμοῦνται 0-93), κάθε ἓνα
ἀπὸ τὰ ὁποῖα περιέχει δύο -διαφορετικῶν χρωμά-
των- ἐπίπεδα ὑγρῶν»¹.

Τὶ εἶναι ὁμως στὴν πραγματικότητα καὶ πὼς
στηρίζεται τὸ ἐν λόγω νεοεποχίτικο καὶ δῆθεν «θε-
ραπευτικό» σύστημα τοῦ Aura-Soma, πὼς διαφημί-
ζεται ὡς «Εἶσαι τὰ χρώματα πὸν διαλέγεις»²; Ὁ
Μάικ Μπούθ, ὁ πῖο πιστὸς μαθητὴς καὶ διάδοχος
τῆς Βίκυ Γουὸλ πὸν τὸ δημιούργησε, ἀποκαλύπτει:
«ἡ δελεαστικὴ, αἰσθησιακὴ πλευρὰ δὲν εἶναι ἡ μο-
ναδικὴ σχετικὰ μετὰ τὰ ἔλαια τοῦ Αὔρα-Σώμα.
Υπάρχουν πολλὰ περισσότερα. Τὸ Αὔρα-Σώμα συν-
δέεται μετὰ συστήματα ἀρχαίας σοφίας, ὅπως τὸ
Δέντρο τῆς Ζωῆς ἀπὸ τὴν Καμπάλα, τὰ Ταρὸ καὶ τὸ
κινέζικο Ἰ Τσίγκ. Ἡ ἀποκάλυψις τῶν χρωμάτων συν-
δέεται ἐπίσης μετὰ τὸ Ἰνδουιστικὸ σύστημα τῶν Τσά-
κρα. Υπάρχουν ἐπίσης πολλὲς ἀκόμῃ ἐνδιαφέρου-
σες ἀναφορὲς στὴν ἀρχαία σοφία»³.

Τὶ παρατηροῦμε ἐν προκειμένῳ σχετικὰ μετὰ τὸ ἐν
λόγῳ νέο-εποχίτικο «θεραπευτικό» σύστημα; Ὅτι
θεμελιώνεται ἐξ ὀλοκλήρου σὲ ἀντιχριστιανικὲς
ἀποκρυφιστικὲς πρακτικὲς καὶ δοξασίαι καὶ στε-
ρεῖται καὶ τῆς παραμορφῆς ἐπιστημονικῆς βάσης.

Ἐπιπλέον, στὸ ἐν λόγω σύστημα υπάρχουν πολ-
λὲς ἀκόμα παράμετροί του, πὼς σχετίζονται μετὰ τὸν
ἀποκρυφισμό ὅπως π.χ. γὰρ νὰ γίνεῖ ὑποτίθεται
ἐνεργοποίηση τῶν οὐσιῶν πὼς περιέχουν τὰ μπου-
κάλια γίνεται χρῆσις Καμπαλιστικῶν ἐπικλήσεων⁴.
Ἀκόμα στὰ μπουκάλια Ν 50-64 δόθηκαν τὰ ὀνόμα-
τα 14 «Ἀναληφθέντων διδασκάλων τῆς πλανητικῆς
Ἱεραρχίας». Διαπιστώνουμε δηλαδή ἐδῶ τὴν χρῆ-
σις ὀρολογίας καὶ δοξασιῶν θεοσοφικῶν καὶ ὄχι
μόνο⁵.

Καὶ στὸ ἐρώτημα, πὼς «θεραπεύουν» τὰ χρώμα-
τα, τὰ ἔλαια, οἱ οὐσίαι γενικὰ τοῦ Aura-Soma δίνε-
ται ὡς ἀπάντησις τῶν ὀπαδῶν του, ὅτι θεραπεύουν
μέσω τῆς «ζωτικῆς ἐνέργειας τῶν Δασκάλων» πὼς
ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὶς ἀκτίνες «πὼς ἀφομοίω-
νονται ἀπὸ τὰ ὀργανὰ καὶ τὰ φυτὰ πὼς ἔχουν τὸ
ἀντίστοιχο χρῶμα»⁶. Βλέπουμε, δηλαδή, μιὰ ἀκόμα

τυπικὴ ἀποκρυφιστικὴ ἀπάντησις.

2. Θεραπεία πνευματικῆς ἀπόκρισης

Ἰδρυτῆς τῆς ἐν λόγω ἀνορθόδοξης «θεραπευ-
τικῆς» μεθόδου εἶναι ὁ Robert Detzler, πάστορας τῆς
αἰρετικῆς κίνησης Unity Church, σὲ συνεργασία μετὰ
τοὺς Κλάρκ καὶ Σάρρον Κάμερον. Στὸ ἐν λόγω σύ-
στημα συναντᾶ κάποιος σύνθεσις στοιχείων ἀπὸ
τὴν παρα-χριστιανικὴ - πανθειστικὴ κίνηση τῆς
«Χριστιανικῆς Ἐπιστήμης» - θετικῆς σκέψης καὶ
ἀποκρυφισμού⁷. Βάσει τοῦ προγράμματος ἐργασίας
τῆς «Θεραπείας πνευματικῆς ἀπόκρισης» (Spiritual
Response Therapy) ἀποτελοῦν ἐπίσης οἱ «ἐσωτερι-
κῆς» ἀνακαλύψεις τοῦ ἰδρυτῆ σχετικὰ μετὰ τὸ Θεό,
τὴν ψυχὴ, τὸν κύκλο τῆς ζωῆς κ.ἄ.

Κατὰ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ συστήματος ἡ «θερα-
πεία» στοχεύει στὴ διερεύνησις, στὸν προσδιορισμό
καὶ τὴν ἐλευθέρωσι τῶν «ψυχικῶν ἀρχεῶν» ἀπὸ
τραυματικὰ περιστάτικα. Ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ «ψυ-
χικὰ ἀρχεῶν»; Κατὰ τὴν μέθοδο τὰ «ψυχικὰ ἀρχεῶν»
ταυτίζονται μετὰ τὰ λεγόμενα «Ἀκαστικά ἀρχεῶν»,
ἓνα θεμελιώδη, δηλαδή, ὄρο γιὰ πολλὲς ἀποκρυφ-
ιστικὲς κινήσεις⁸.

Νεοεποχίτικη καὶ ἀποκρυφιστικὴ ὀρολογία, ὅπως
π.χ. «ἐπαφὴ μετὰ τὸν ἀνώτερο ἐαυτό μας» καὶ σύνδε-
σις μετὰ τὸν «ἐσωτερικὸ Ὁδηγὸ μας» συναντᾶμε καὶ
σὲ ἄλλες θεωρητικὲς ἀρχές τῆς ἐν λόγω μεθόδου.
Ἀπὸ τὴν μέθοδο, ἐπίσης, δὲν ἀπουσιάζει καὶ ἡ
ἀντιχριστιανικὴ πλάνη τῆς μετενσάρκωσης, καθὼς
οἱ ὀπαδοὶ τῆς «Θεραπείας πνευματικῆς ἀπόκρι-
σης» (SRT) ισχυρίζονται ὅτι ἡ μέθοδός τους ἐρευνᾶ
ἐνέργειαι καὶ περιστάτικα «προηγούμενων ζωῶν»⁹.
(συνεχίζεται)

Σημειώσεις

1. Εὐρήνη Νταλίχωβ - Μάικ Μπούθ, Aura-Soma, Ἀθήνα 2002,
σ. 11 . Panorama der neuen Religiosität, ὀ.π., σσ. 118-119.
2. Εὐρήνη Νταλίχωβ - Μάικ Μπούθ, Aura-Soma, ὀ.π., σ. 12.
3. Ὁ.π., σ. 12.
4. Ὁ.π., σ. 72.
5. Ὁ.π., σσ. 302-303. Panorama der neuen Religiosität, ὀ.π.,
σ. 118.
6. Ὁ.π., σσ. 304.
7. Βλ. <http://www.religio.de/lex/Daten/S/srt.html>.
8. Βλ. Π. Γράβιγγερ, Ἐγκυκλοπαίδεια Ἐσωτερισμοῦ καὶ Ἀ-
ποκρύφου Γνώσεως, Τόμος Α', Ἀθῆναι 1974, σσ. 124-125.
J.M. Greer, Enzyklopädie der Geheimlehren, München 2005, σ.
32.
9. Βλ. <http://www.iathiein.gr/print.php?id=1174325651&archive>

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

Του Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμού

ΟΙ ΨΑΛΤΕΣ μας αναντίρρητα αμείβονται λιγότερο από όσο κοπιάζουν. Ξυπνούν από νωρίς για τον όρθρο, στέκονται όρθιοι για ώρες, στερούνται έκδρομων και άλλων εύκαιριων με την οικογένειά τους κατά τα σαββατοκύριακα και τις εορτές, κρατούν τους ναούς μας έν λειτουργία τις καθημερινές με όποιεςδήποτε καιρικές συνθήκες, και όλα αυτά για σχετικά λίγα χρήματα. Στους ψάλτες μας είμαστε, λοιπόν, εύγνωμονες.

Γιατί μπορεί κάποιος να υποβάλλεται σε κόπους και θυσίες χωρίς σημαντική ανταμοιβή,

Ποιμαντική ένος έρωτα...

σε μια εποχή μάλιστα ύλιστικού φρονήματος; Μόνο ένας έρωτας είναι σε θέση να υπερικα τις δυσκολίες και τις αντίρροπες δυνάμεις. Αυτό μαρτυρούν όσοι έχουν την εμπειρία ενός ισχυρού έρωτα.

Αυτό μαρτυρεί και η εμπειρία των ψαλτών μας. Μιλούν για «έρωτα» με το αναλόγιο, με την τέχνη τους. Αυτός ο έρωτας τους εμπνέει να παραμένουν στο εκκλησιαστικό τους διακόνημα ακόμη και όταν δεν είναι ευχαριστημένοι με τις απολαβές τους ή με τη συμπεριφορά των κληρικών του ναού. Αυτός ο έρωτας τους παρακινεί να μελετούν ψάλλοντας κατ' οίκον, αλλά και να ψάλλουν χωρίς σκοπιμότητα, για δική τους τέρψη.

Όμως, η ποιμαντική μας εμπειρία μάς έχει πείσει πως κάθε έρωτας χρειάζεται την ποιμαντική του. Υπάρχει έρωτας υγιής με ευεργετικά αποτελέσματα και έρωτας νοσηρός με καταστρεπτικές συνέπειες. Ο έρωτας είναι υγιής όταν λαμβάνει υπ' όψιν του και τους άλλους και δεν κλείνει το ζευγάρι έγωικεντρικά στον

εαυτό του. Όταν, δηλαδή, αποτελεί ξεχείλισμα αγάπης και προσφορᾶς και όχι αυτοερωτική κίνηση, έγκλωβισμό στην άτομική απόλαυση.

Οι αυτονόητες αρχές της ποιμαντικής του έρωτα δεν φαίνεται να εφαρμόζονται και στον έρωτα των ψαλτών με την τέχνη τους. Μάλλον ούτε καν τυγχάνουν αναγνώρισεως. "Αν άκουστέ σέ ιερατικούς κύκλους ή φράση «ποιμαντική των ψαλτών» ή πιθανότερη αντίδραση θά συνίσταται στην έρώτηση «τί είναι αυτό;»

"Αν βέβαια δεν συνηθίζουμε να άσκοϋμε ποιμαντική, τότε εύλογα δεν άσχολούμαστε ούτε με τους ψάλτες μας. "Αν όμως επιχειρούμε να έργαζόμαστε ποιμαντικά άνάμεσα στους ανθρώπους, σε ποικιλία συνθηκών (νεοί, οικογένειες, άσθενείς, πενθοϋντες, μετανάστες κ.π.ά.), ή άπουσία ποιμαντικής εργασίας με τους ψάλτες μας μοιάζει δυσερμήνευτη. Πως να ξεγήσουμε την ποιμαντική άδιαφορία για εκείνους που αποτελούν άμεσους συνεργάτες μας; Πως, ένω αναπτύσσουμε έπινοητικές ιδέες για να φέρουμε κοντά στο Θεό πληθος άλλων κατηγοριών συνανθρώπων μας, παραμένουμε απόλυτα παθητικοί για εκείνους οι όποιοι διαμορφώνουν κατά το ήμισυ (το άλλο μισό είναι δική μας εύθύνη) τή στάση των λαϊκών άπέναντι στη Λατρεία μας;

Είναι πράγματι άπορίας άξιον πως αξιόλογοι κληρικοί (πρεσβύτεροι και έπίσκοποι) δεν έχουν άποπειραθεί να διορθώσουν κάποια άπό τα δεινά του αναλογίου. (Ίσως βέβαια κάποιος να προσπάθησαν και να μὴν τὰ κατάφεραν). Βρέθηκα σε ναό με αναλόγιο υπέροχο άπό μουσικής άπόψεως, με άλληλουϊάριο, με τις εύχές στη θέση τους, με λειτουργό εύλαβέστατο, με κήρυγμα δυνατό. Διάβασαν μάλιστα και τις έννέα ώδες του κανόνα. "Ε, λοιπόν,

Τὰ έρωτήματά σας και οι προτάσεις σας
να άπευθύνονται στον π. Βασίλειο Θερμό,
Έρατους 11, Παλλήνη 153 51 ή στο
thermosv@otenet. gr.

ήμουν στο ιερό βήμα και δεν κατάλαβα λέξη! "Από όλον τον κανόνα δεν κατάλαβα ούτε μία λέξη! Τόσο κακός ήταν ο συνδυασμός βιασύνης και άρθρώσεως.

«Μά, πως άσκεείται ποιμαντική των ψαλτών;» θά αναρωτηθεί κάποιος. "Ας αρχίσουμε άπό το μητροπολιτικό έπίπεδο. Διοργανώνουμε συχνά ιερατικά συνέδρια, συνάξεις πρεσβυτερών, έκδηλώσεις νέων, γεύματα σε ιδιαίτερες κατηγορίες συνανθρώπων μας κ.ά. Με τους ψάλτες μας τί γίνεται; "Αν έξαιρέσουμε πότε-πότε κάποια γεύματα για να τους τιμήσουμε ή κάποια διάλεξη σε θέματα μουσικολογίας και ψαλτικής, άπουσιάζει όποιαδήποτε σοβαρή προσπάθεια να μνηθοϋν στο νόημα της Λατρείας την όποία διακοϋν. Πόσες δυνατότητες θά άνοιγαν (για τους καλοπροαίρετους έξ αυτών που έλπίζουμε να είναι οι περισσότεροι) αν συστηματικά έκαλοϋντο σε συνάξεις στις όποιες θά αναλύονταν με εύληπτο και εύχαριστο τρόπο το νόημα διαφόρων τροπαρίων και εύχων! Πόσοι πνευματικοί όρίζοντες θά άνοιγαν γι' αυτούς αν τους βοηθούσαμε να αντιλαμβάνονται τί ψάλλουν!

Το ίδιο και αν επιχειρούσαμε μίαν άπλή διδασκαλία εκκλησιολογίας. Να τους βοηθούσαμε να κατανοήσουμε μέσω βιβλικής και πατερικής θεμελίωσης τί θά πει «Σώμα Χριστού» του όποιου αποτελούν φωνή, τί σημαίνει να ψάλλουν με έννοια για το εκκλησιασμο και όχι για την έπίδειξή τους. Να τους δείχναμε και με πρακτικές άσκήσεις και δοκιμές πως πρέπει να βελτιώσουν την άρθρωσή τους και τον ρυθμό τους κατά την άνάγνωση, την έμμελη άπαγγελία του άποστόλου και τόσα άλλα. Να τους υποδείξουμε έν τοις πράγμασι πως έννοοϋμε την έπιθυμητή ένταση των μεγαφώνων. Τά άρρωστήματα του αναλογίου δεν θεραπεύονται με γενικόλογες υποδείξεις αλλά με συγκεκριμένη καθοδήγηση.

"Επειδή οι έπίσκοποι μας είναι έπιβαρυνμένοι με πληθώρα καθηκόντων, ίσως θά είναι σκόπιμο έμεις οι πρεσβύτεροι να τους έπισημάνουμε την άνάγκη μίας τέτοιας ποιμαντικής των ψαλτών. "Αλλωστε είμαστε έμεις που ζοϋμε στην καθημερινότητα της έννορίας τις ποικίλες άτέλειες του αναλογίου: όταν μάς έπισκέπτεται ο έπίσκοπος όλα μοιάζουν τέ-

λεια. Και χρειάζεται να έχομε υπ' όψιν μας, έπίσης, ότι μία τέτοια προσπάθεια για να πετύχει άπαιτεί διάρκεια και συστηματικότητα, π.χ. ανά τρίμηνο. Μεμονωμένες άπόπειρες που γρήγορα ξεχνιοϋνται ισοδυναμοϋν με μηδέν. Και στο θέμα της διάρκειας και συστηματικότητας δεν παίρνουμε πολϋ καλό βαθμό στον τοπο μας γενικά. (Στους ψάλτες που θά δυσφορήσουν θά υπενθυμίσουμε ότι και αυτοί είναι ύποχρεωμένοι να έπιμορφώνονται, ως στελέχη του εκκλησιαστικού όργανισμοϋ).

"Η ένεργοποίηση της ποιμαντικής των ψαλτών σε έπίπεδο μητροπόλεως έχει και το πρόσθετο πλεονέκτημα ότι κλείνει τις δυνατότητες διαφυγής κάποιου ψάλτη προς άλλη έννορία της ίδιας μητροπόλεως στην περίπτωση κατά την όποία δεν έπιθυμεί να συμμορφωθή προς τις συστάσεις των ιερέων. "Η ένιαία τακτική στηρίζει τις πρωτοβουλίες μας και τις έπιτρέπει να καρποφορήσουν. Μέχρι τώρα έχθρος κάποιων πρωτοβουλιών έφημερίων για διόρθωση κακώς κειμένων υπήρξε ο φόβος ή και ή άπειλή ότι ο ψάλτης θά αναζητήσει άλλη έννορία.

"Αλλά και στο έννοριακό έπίπεδο μπορούμε να δράσουμε, με τρόπο που θά δοκιμαστοϋν οι δεξιότητες διαπροσωπικής μας έπικοινωνίας. Θα χρειασθεί φιλική έπαφή με τους ψάλτες μας, ένημέρωσή τους για τή Λατρεία (ή όποια στην πραγματικότητα θά είναι κατήχηση), ίλαρότητα και αγάπη, αλλά και άνυποχώρητη σταθερότητα όταν ο ψάλτης έννοει να παραβιάζει βασικές αρχές της Λατρείας μας. Βάση και προϋπόθεση όλων αυτών, φυσικά, είναι μία ζωή και συμπεριφορά μας τέτοια που θά κάμει τον ψάλτη να μάς σέβεται και να μάς έκτιμᾶ. Διότι μόνο υπ' αυτές τις συνθήκες μπορούμε να έμπνεύσουμε τους συνεργάτες μας αυτούς να μάς άκούσουν. "Όπως και ο άπόστολος Παϋλος προς τους πρεσβύτερους της Έφέσου: «*νύκτα και ήμέραν οϋκ έπανοσάμην μετα δακρύων νουθετών ένα έκαστον*» (Πράξ. 20: 31).

Να μάς άκούσουν πως ένας έρωτας για την τέχνη τους μπορεί και πρέπει να μεταποιηθή σε έρωτα προς τον Χριστό και το Σώμα Του, τους πραγματικούς ανθρώπους. Διότι χάριν αυτών και μόνο υπάρχουμε όλοι, κληρικοί και ψάλτες.

Τί ρίπτεται στὸν κεκοιμημένο στὸ τέλος τῆς κηδείας

Τοῦ Πρωτ. Θεμιστοκλέους Στ. Χριστοδούλου, Δρος Θ.

Ἐρώτηση: Κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ταφὴ ποὺ κάνει ὁ ἱερέας, τί πρέπει νὰ ρίπτεται στὸν κεκοιμημένο;

Ἀπάντηση: Κατὰ τὴν κηδεία, ὅταν φθάσει ἡ νεκρικὴ πορεία στοῦ κοιμητήριου κι ἀφοῦ προηγηθῆ ἡ τέλεση τοῦ Τριαγαίου κι ἐφόσον τοποθετηθῆ ἡ σορὸς στὸν τάφο, λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὴν κανδήλα μὲ τὸ λάδι καὶ ἀπαγγέλει τὸν ψαλμικὸ στίχο: «*Ραντιεῖς με ὑσώπω καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι*» (Ψαλμ. 50,7). Στὴ λέξη «πλυνεῖς με» ρίχνει ὅλο τὸ λάδι τῆς κανδήλας πάνω στὸν κεκοιμημένο. Κατόπιν παίρνει στὰ χέρια του ὁ ἱερεὺς τὸ φτιάρι καὶ ρίχνει χῶμα στὸν κεκοιμημένο ἀπαγγέλοντας τὸν ψαλμικὸ στίχο: «*Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ, Γῆ εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει*» (Ψαλμ. 24,1). Στὶς λέξεις «Γῆ εἰ» ρίχνει σταυροειδῶς πάνω στὸν κεκοιμημένο τὸ χῶμα κι ἀμέσως βάζει τὸ «Δι' εὐχῶν». Ἡ κηδεία στὸ σημεῖο αὐτὸ τελειώνει.

Γιὰ τὴ ρίψη χῶματος στους κεκοιμημένους ἀναφέρεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴ χειρόγραφη λειτουργικὴ παράδοση ὁ χειρόγραφος κώδικας τῆς Κρυπτοφέρρης (Crypt. gr. Γ.β.X (X αἰ.)) ποὺ περιέχει καὶ τὴν πρώτη νεκρώσιμη ἀκολουθία εἰς κοιμηθέντας: «λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ σκαλίδριον μὲ τὰς χεῖρας καὶ σφραγίζει τὸν τάφον μετὰ τοῦτο σταυροειδῶς».

Σὲ μερικὰ μέρη ἀντὶ γιὰ λάδι κανδήλας ρίχνουν οἱ ἱερεῖς οἶνο. Τὸ σωστότερο εἶναι ἡ ρίψη λαδιοῦ. Αὐτὸ ἔχει τὰ ἐρείσματα του σὲ πολὺ παλαιὰ παράδοση. Ἦδη ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης στὰ συγγράμματά του ἀναφέρει ὅτι τὸ λάδι εἶναι αὐτὸ ποὺ χρησιμοποιεῖται στους κεκοιμημένους. Ἀναφέρει μάλιστα ὅτι ὅπως τὸ ἐπορκιστικὸ λάδι ποὺ διαβάζει ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία στους βαπτισμένους μὲ τὸ ὅποιο καὶ ἀλλεῖφονται, συμβολίζει τὴν ἀνάληψη τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, ὅπως συνηθίζουν νὰ κάνουν καὶ οἱ ἀθλητές πρὶν μπόυν στὸ στάδιο, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ στὴν κηδεία ὅπου καὶ ὁ κεκοιμημένος ἀλείφεται μὲ λάδι γιὰ ἀνάληψη νέων ἀγώνων. Ἄλλωστε καὶ ἡ ἄλλη ζωὴ στὴν ὁποία μετατίθεται ὁ κάθε κεκοιμημένος, συνιστᾷ ἕνα νέο πνευματικὸ στάδιο, ἀγώνα. «Μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν ἐπιχέει τῷ κεκοιμημένῳ τὸ ἔλαιον ὁ ἱεράρχης. Μὲμνησο δὲ, ὅτι κατὰ τὴν ἱερὰν Θεογενεσίαν πρὸ τοῦ θειοτάτου βαπτίσματος πρώτη μέθεξις ἱεροῦ συμβόλου δωρεῖται τῷ τελομένῳ, μετὰ τὴν ὀλικὴν τῆς προτέρας ἐσθῆτος ἀπαμφίαισιν, τὸ τῆς χρίσεως ἔλαιον ἐν τέλει δὲ νῦν ἀπάντων ἐπὶ τῷ κεκοιμημένῳ τὸ ἔλαιον ἐπιχέεται. Καὶ τότε μὲν ἡ τοῦ ἐλαίου χρίσις, ἐπὶ τοὺς ἱερούς ἀγῶνας ἐκάλει τὸν τελούμενον· νῦν δὲ τὸ ἐπιχέομενον

ἔλαιον ἐμφαίνει κατὰ τοὺς αὐτοὺς ἱερούς ἀγῶνας ἀθλήσαντα καὶ τελειωθέντα τὸν κεκοιμημένον» (Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, PG 3, 565 A). Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρει καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀθλητοῦ ποὺ πρὶν εἰσέλθει στὸ στάδιο γιὰ τὸν ἀγῶνα ἀλείφεται μὲ λάδι. Ἀλλὰ κι ὅταν τελειώσει ἐξ αἰτίας τῶν ἰδρώτων καὶ τοῦ κόπου ξανααλείφεται μὲ λάδι: «Ἐπειδὴ γὰρ καὶ οἱ εἰς ἀγῶνας εὐτρεπιζόμενοι χρίονται, καὶ οἱ τῶν ἀγῶνων παυσάμενοι καὶ τῶν ἰδρώτων ἀπολουσάμενοι χρίονται, εἰκότως καὶ ἐπὶ τούτοις, ἐκέισε μὲν κατ' ἀρχὰς ἐχρίετο εἰς τοὺς ἀγῶνας ὑπαλειφόμενος, ἐνταῦθα δὲ ἐν τῷ τέλει πάντων ὡς τῶν ἀγῶνων ἀποπαυσάμενος» (Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου PG 3, 581 B).

Ὁ ἅγ. Συμεὼν Θεσσαλονίκης ἀναφέρει πὼς κατὰ τὴν ταφὴν στοὺς μὲν μοναχοὺς ἐπιχέεται ἔλαιον, στοὺς δὲ κοσμικοὺς χοῦς ἀπὸ τὸ θυσιαστήριον: «Καὶ ἡμεῖς τοῖνον τοῦτο τελοῦμεν. Καὶ τοῖς τεθνεῶσιν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς ἐπιχέομεν ἔλαιον· πλὴν οὐ τὸ διδόμενον ἅγιον ἔλαιον τοῖς ζῶσιν, ὁ φησιν ὁ Θεαδελφος, ἀλλ' ἐκ τῆς λυχνίας τοῦ ναοῦ, καὶ μᾶλλον τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ οὐδένα μοναχὸν θάπτομεν εἰ μὴ καὶ τὸ τῆς φωταγωγοῦ ἔλαιον τῷ λευψάνῳ ἐκχέομεν, ἡγιασμένον ὄν, ὡς ἐνώπιον Κυρίου ἀνάπτον. Καὶ ἐν τοῖς κοσμικοῖς δὲ κατὰ Χριστὸν ἀδελφοῖς τελευτήσασιν χοῦν τοῦ θυμιατηρίου, ὡς ἱερὸν καὶ ἡγιασμένον τελοῦντα, τῇ τοῦ σταυροῦ σφραγίδι διὰ τοῦ θυμιατηρίου σταυροειδῶς ἐπιβάλλομεν, πρὸ τῆς ἀπλῶς ἐπιβαλλομένης γῆς, παραδίδόντες τὸν ἡγιασμένον ἐν Χριστῷ ἐν ἡγιασμένη γῆ κατὰ τὴν θείαν ἀπόφασιν, συντηρούμενον ἕως ἐξαναστῆ» (Συμεὼν Θεσσαλονίκης PG 155, 520 CD). Αὐτὴ ὅμως φαίνεται νὰ εἶναι μὰ πράξη τοπικῆς τῆς ἐκκλησίας Θεσσαλονίκης ἐκείνης τῆς ἐποχῆς τοῦ Συμεῶνος. Στὴ χειρόγραφη λειτουργικὴ παράδοση δὲν γίνεται διαχωρισμὸς τῶν μοναχῶν ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς. Σὲ ὅλους τοὺς κεκοιμημένους χρησιμοποιεῖται ἔλαιον.

Ὁ π. Κων. Καλλίνικος παρατηρεῖ σχετικά μὲ τὴ ρίψη τοῦ χῶματος στους κεκοιμημένους: «Τὸ χῶμα δὲ τὸ ἐπιρριπτόμενον ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ὡς βόλος γῆς θρυμματισμένος ἐν τῇ πτώσει του, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἱερεὺς ἀναφωνεῖ τό: «Γῆ εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει» σημαίνει βεβαίως τὴν ἐπιχειμένην διάλυσιν τοῦ σώματος εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη στοιχεῖα καὶ τὸ μάταιον τῆς γῆϊνης ἡμῶν ὑποστάσεως καὶ τὸ κενὸν τῶν ἐγκοσμίων προσπαθειῶν καὶ μόχθων καὶ ἀγῶνων εἰς δίπληξον μνήμα κατασταλαζόντων. Μάθημα φιλοσοφικώτατον ἐν στιγμῇ ψυχολογικωτάτῃ προσφερόμενον τοῖς τὸ ὕστατον τὸν νεκρὸν ἀποχωριζόμενοις» (Κων. Καλλίνικου, Ὁ χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, ἐκδ. Γρηγόρη, σ. 713-714 καὶ ΘΗΕ, τ. 9, σ. 383-385).

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Οἱ ἐπιστολὲς ἀπηχοῦν ἀποκλειστικὰ ἀπόψεις τῶν ὑπογραφομένων)

Πρὸς τὴν ἀξιότιμο Διεύθυνση τοῦ περ. ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ Ἀθήνα

Τὸ Ψυχосάββατον καὶ τὸ Τυπικόν

Στὸν «Ἐφημέριο» τοῦ μηνὸς Μαρτίου 2007 καὶ στὴν στήλη *Τὸ βῆμα τῶν ἀναγνωστῶν* δημοσιεύθηκε τὸ σύντομο γράμμα εὐλαβοῦς κληρικοῦ σχετικὰ μὲ κάποιο λειτουργικὸ πρόβλημα ποὺ ἀντιμετωπίζει καὶ φαίνεται ὅτι τὸν ταλαιπωρεῖ κάθε χρόνο. Συγκεκριμένα ἀνέφερε τὰ ἑξῆς: «στὸ πρῶτο Ψυχосάββατον τοῦ ἔτους τὸ 90% τῶν ἱερέων δὲν μπορεῖ νὰ βρῆ τὰ τροπάρια ποὺ πρέπει νὰ ψαλοῦν στὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ (τῆς Παρασκευῆς ἑσπέρας), ὁπότε γίνεται λειτουργία χωρὶς νὰ τελεσθῆ κανονικὰ ὁ ἑσπερινὸς. Αὐτὸ στενοχωρεῖ τοὺς ἱερεῖς, διότι ἀμαρτάνουν, ἀφοῦ δὲν γίνεται κανονικὰ ὁ ἑσπερινὸς τοῦ Ψυχосαββάτου. Ὡς λύση ὁ ἴδιος κληρικὸς προτείνει τὴν ἐκδοσὴ ἐιδικοῦ λειτουργικοῦ βιβλίου γιὰ τὸν συγκεκριμένον ἑσπερινό.

Ἔχω τὴν γνώμη ὅτι ὁ καλὸς ἱερεὺς μὲ τὸ παραπάνω γράμμα του δείχνει σεβασμὸ στὴν λειτουργικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας καὶ ζῆλο γιὰ τὴν πιστὴ τήρησή της. Ἐπίσης ὅτι ἔχει τὸ θάρρος τῆς γνώμης του καὶ ἀναζητεῖ λύσεις στὶς ἀπορίες του, χωρὶς νὰ διστάζῃ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ὅποια ἀγνοία του. Γιὰ ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀσφαλῶς ἀξιόπαινος. Ἡ σύντομη ἐπιστολὴ του δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ διευκρινιστοῦν κάποια πράγματα γύρω ἀπὸ τὸ τυπικὸ, διὰ τοῦτο τὰ ὅσα ἀκολουθοῦν δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν τὴν συντομία τῆς δικῆς του ἐπιστολῆς.

1. Πρῶτο Ψυχосάββατον τοῦ ἔτους εἶναι τὸ Σάββατον πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω. Δεύτερο Ψυχосάββατον εἶναι τὸ Σάββατον πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Αὐτὰ τὰ δύο εἶναι τὰ μόνον Ψυχосάββατα τοῦ ἔτους σύμφωνα μὲ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ δύο περιπτώσεις εἶναι ἀκριβῶς ἴδιες καὶ ἐπομένως ἔχουν τὸ ἴδιον τυπικόν. Ἡ μόνη τους διαφορὰ εἶναι ὅτι στὸ Ψυχосάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς ὁ ἦχος εἶναι πάντοτε σταθερός (ὁ πλ. β'), ἐνῶ στὸ Ψυχосάββατον πρὸ τῆς Ἀπόκρεω ὁ ἦχος εἶναι ἐναλλασσόμενος.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τοῦ Ψυχосαββάτου δὲν διαφέρει στὴν δομὴ ἀπὸ ὅποιονδήποτε ἄλλον ἑσπερινό τοῦ ἔτους, ἀπὸ πρακτικῆς μάλιστα ἀπόψεως εἶναι ἴσως καὶ εὐκολώτερος. Γιὰ παράδειγμα γιὰ τὸν ἑσπερινό τῆς Κυριακῆς τοῦ ἀσώτου ἢ τῆς Ἀπόκρεω πρέπει οἱ ψάλτες νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὴν Παρακλητικὴ καὶ τὸ Τριώδιον, κι ἂν μάλιστα ὑπάρχῃ μνήμη ἐορταζομένου ἀγίου (π.χ. τοῦ ἀγίου Χαραλάμπους ἢ τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα), τότε χρειάζεται καὶ τὸ Μηναιον. Γιὰ τὸν ἑσπερινό τοῦ Ψυχосαββάτου χρειάζονται δύο μόνο λειτουργικὰ βιβλία, ἡ Παρακλητικὴ καὶ τὸ Τριώδιον· ὅμως ἐπειδὴ τὸ Τριώδιον στὸ τέλος του ἔχει ἕνα παράρτημα μὲ τοὺς ὕμνους τῆς Παρακλητικῆς, ἀρκεῖ καὶ μόνο του γιὰ τὴν πλήρη τέλεση τοῦ ἑσπερινοῦ. Τὸ βιβλίον λοιπὸν ποὺ ζητεῖ ὁ καλὸς κληρικὸς ὑπάρχει, τὸ ἐρώτημα ἴσως εἶναι ἂν χρησιμοποιεῖται σωστά.

3. Ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ **90%** καὶ πλέον τῶν ἱερέων δὲν τελεῖ κανονικὰ τὸν ἑσπερινό τοῦ Ψυχосαββάτου. Ἀπὸ ποῦ ὅμως ἀντλεῖ αὐτὸ τὸ ποσοστὸ; καὶ πὼς ἀλήθεια δὲν διαμαρτυρήθηκαν τόσοι κληρικοὶ γιὰ ἕναν τόσο μειωτικὸ ἰσχυρισμό; Ἀφοῦ ἡ δομὴ τοῦ ἑσπερινοῦ εἶναι ἴδια καὶ γιὰ τὸ Ψυχосάββατον καὶ γιὰ κάθε ἄλλον ἑσπερινό, ἂρα ὁποῖος ἱερεὺς δὲν ξέρει πὼς νὰ τελέσῃ αὐτὸν τὸν ἑσπερινό δὲν ξέρει νὰ τελέσῃ κανέναν ἑσπερινό! Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι βεβαίως ὅτι τέτοιο πρόβλημα δὲν ὑπάρχει γιὰ τὴν συντριπτικὴ πλειονοψηφία τῶν ἱερέων.

4. Ἀναφέρει ὁ ἐπιστολογράφος ὅτι οἱ ἱερεῖς δὲν μποροῦν νὰ βροῦν τὰ τροπάρια ποὺ πρέπει νὰ ψαλοῦν στὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ Ψυχосαββάτου. Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρμοδιότητα καὶ εὐθύνη τῶν ἱερέων ἀλλὰ τῶν ψαλτῶν. Οἱ ὁδηγίες τοῦ Τυπικοῦ γιὰ τὰ τροπάρια ἀφοροῦν τοὺς ψάλτες καὶ ὄχι τοὺς ἱερεῖς· καὶ γενικῶς τὸ 90% περίπου τοῦ λειτουργικοῦ Τυπικοῦ ἀπευθύνεται στους ψάλτες καὶ ὄχι στους ἱερεῖς. Ὁ ἱερεὺς θὰ πῆ τίς συναπτές (ἐφόσον συνήθως δὲν ὑπάρχει διάκονος) καὶ τίς ἐκφωνήσεις των, τίς εὐχές, τὸ μνημόσυνον, καὶ θὰ τελέσῃ ὅσα τοῦ ἀνήκουν. Τροπάρια, ἰδιόμελα, προσόμοια, ἀπολυτικά, κανόνες καὶ λοιπὰ εἶναι τῶν ψαλτῶν.

5. Βεβαίως είναι γνωστό ότι στις μικρές έπαρχιακές ένορίες δεν υπάρχει έπάρκεια ψαλτών, και συχνά ό ιερέυς αναγκάζεται να τελήση έσπερινούς ή άλλες μικρές ακολουθίες μόνος του ή με την συνδρομή άπλων πιστών εκ του έκκλησιασματος, οί όποιοι συχνά άγνωστύν τή έκκλησιαστικό τυπικό, όποτε αναγκάζεται ό ιερέυς να τους καθοδηγή, χωρίς ίσως και ό ίδιος να έχη τήν έξειδικευμένη έμπειρία τού κός ψάλτης. Όμως έσπερινός Ψυχοσαββάτου με μόνον τόν ιερέα χωρίς ψάλτη δεν είναι δυνατόν να τελεσθή λόγω τού μήκους τής ακολουθίας.

6. Γράφει κατά λέξιν ό καλός ιερέυς: «...δέν μπορούμε να βρούμε τά τροπάρια όπως τά γράφει τή Τυπικό». Σε ποιό Τυπικόν αναφέρεται; Άν έννοη τή έπίσημον Τυπικόν τής Έκκλησίας (τού Γ. Βιολάκη), πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι αυτό τή Τυπικόν δεν είναι πάντοτε σαφές, λόγω τών γενικών διατάξεων πού περιέχει. Γι αυτό στά Δίπτυχα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος οί διατάξεις τού Ψυχοσαββάτου είναι αναλυτικότερες και πιο συγκεκριμένες αναφέρεται ό ήχος, ή άρχή τού κάθε τροπαρίου, σε ποιό σημείο τού Τριώδιου υπάρχουν και λοιπά. Άν κάποιος δεν μπορη ούτε με τά Δίπτυχα να βρη τά τροπάρια τού έσπερινού, σημαίνει ότι μάλλον δεν έχει πιάσει ποτέ στά χέρια του τή Τριώδιον και δεν ξέρει τί περιέχει. Άλλά τότε δεν φταίει τή Τυπικόν...

Τά τελικά συμπεράσματα πού εξάγονται είναι, νομίζω, τά εξής δύο.

α) Για τήν σωστή διεξαγωγή τών ακολουθιών ό ψάλτης είναι έξίσου άπαραίτητος με τόν ιερέα.

β) Άπό τόν ιερέα απαιτείται μία στοιχειώδη γνώση κάποιων βασικών πραγμάτων, όπως να ξέρη τήν χρήση τών αντικειμένων τού ιερου, να ξέρη τά περιεχόμενα και τήν χρήση τού ιεραικού και τού εύχολογίου, και λοιπά. Όμοίως και ό ψάλτης πρέπει να έχη στοιχειώδη γνώση τής Προθεωρίας τού Τυπικού Βιολάκη, να γνωρίζει τις Γενικές Τυπικές Διατάξεις πού δημοσιεύονται στην άρχή τών Διπτύχων, να έχη μιά ιδέα για τή περιεχόμενο τών βιβλίων τού αναλογίου (Παρακλητική, Μηναία, Τριώδιον κ.λπ.), ώστε να τά χρησιμοποιή σωστά, να προετοιμάζεται έγκαιρώς μελετώντας τή τυπική τής ημέρας πριν από τήν ακολουθία, και λοιπά. Μόνον οί μουσικές γνώσεις και ικανότητες δεν είναι άρκετές για να θεωρηθή κάποιος ώλοκληρωμένος έκκλησιαστικός ψάλτης.

Διονύσιος Άνατολικιώτης
έπιμελητής τών Διπτύχων

Πρός τήν αξιότιμο Διεύθυνση
του περ. ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Άθήνα

Άξιότιμη κυρία Χατζηφώτη,

Θεωρώ πολύ χρήσιμη τήν παρουσίαση τού πολυ σημαντικού δημοσιεύματος τού κυρίου Διονυσίου Άνατολικιώτου, «Ό άρχαιός ύμνος «Πληρωθήτω» πού παρουσιάστηκε στο τ. 4 (Άπρίλιος) τού 2007. Όφείλω να όμολογήσω πως πρωτάκουσα τόν ύμνον αυτό στο Άγιον Όρος, πού εύτυχώς μās μαθαίνει τόσα πολλά, πριν από άρκετά χρόνια. Μάλιστα οί πατέρες τόν συνοδεύουν με τή εξής - άς μου έπιτραπει ό όρος - «προοίμιον»: «Άμήν, άμήν, άμήν. Είς άφεισιν άμαρτιών και είς ζωήν αιώνιον. Πληρωθήτω κ.λπ.». Όστόσο θά ήθελα, με άφορμή τά παραπάνω, να πώ τά εξής άκόμη.

Γιατί στην ακολουθία τής Άρτοκλασίας, ή όποια καλό θά είναι να γίνεται στην θέση της, δηλαδή κατά τήν ώρα πού ψάλλονται τά άπολυτικά, στο τέλος τού Έσπερινού, να μη διαβάξεται, πριν από τή «Πλούσιοι έπτώχουσιν και έπίνασαν...», τή «Εύλογήσω τόν Κύριον...», δηλαδή ό 33^{ος} ψαλμός, μέχρι τού στίχου «Πλούσιοι» κ.λπ.; Φυσικά θά πεί κάποιος ότι με τά παραπάνω αυτά ψάλματα φορτώνεται ή ακολουθία. Όμως και με τά μακρόσυρτα ειρηνικά και τά άτελείωτα δοξαστικά φορτώνεται. Γιατί να μην αναβαπτισθοῦμε στην άρχαία τάξη και παράδοση και να λέμε τά όσα ψάλλομε με τή όνομά τους; Μηπως άστοχο είναι αυτό πού λέει ό Πρωτοψάλτης κύριος Λυκοῦργος Άγγελόπουλος, τή να στιχολογείται κι ό Άμωμος μαζί με τά έγκώμια τού Έπιταφίου;

Θητεύω σ' ένα τόπο, όπου ή άγιορειτική έπίδραση είναι σφραγίς δωρεάς για μās τούς έπιγόνους τών παλαιών πατέρων. Οί λέξεις έδω κρατούν τή άρωμα εκείνης τής παραδόσεως. Έστω κι αν κάποις συμβαίνει να προέχει ή αυτοπροβολή μας (και, φυσικά, τή θέλημά μας), για λόγους καθαρά άγνωσίας και μη όρθής έκτιμήσεως τού μεγαλείου πού μās παρέδωσαν εκείνοι οί άγράμματοι πλην ιεροπρεπείς και άκλινείς φύλακες τής φίλης Όρθοδοξίας.

Με έκτίμηση και θερμές εύχές
παπα-Κων. Ν. Καλλιανός

Υ.Γ.: Χρησιμότερες μελέτες και πολυ κατατοπιστικές είναι τών καλών πατέρων Άρχιμ. Φιλοθέου Νικολάκη, Η ακολουθία τής Άρτοκλασίας, Τήνος, Άθήνα 2004 και πρωτ. Θεμιστοκλέους Στ. Χριστοδούλου, Η ακολουθία τής Άρτοκλασίας, Ιστοριολειτουργική προσέγγιση, Σειρά: Λειτουργικά θέματα, άρ. 3, Όμολογία, Άθήνα 2002.

Τή στολίδι του Χριστου: Ό Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Αϊμιλιανός

Η δόξα του Θεου είναι ό ζωντανός άνθρωπος.
ΑΓ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΛΟΥΓΔΟΥΝΩΝ

Τά Εὐαγγέλια όνομάζονται Καινή Διαθήκη. Καινή, γιατί τή μήνυμά τους είναι φρέσκο, ζωντανό και ζωοποιό. Κι ένας άνθρωπος «εὐαγγελικός», δηλαδή πού βιώνει τά λόγια τού Χριστου και Τόν μιμείται, έχει όποσδήποτε αυτή τή ζωντάνια και τή θερμουργό ζήλο μέσα του.

Όσοι «ξέρουν» να βλέπουν κάτω από τά σχήματα και τά προσχήματα, βρίσκουν πολλά «στολίδια τού Χριστου». Κι άς άγωνίζονται οί κάτοχοί τους συνειδητά και έπίμονα για πλήρη έφαρμογή τής έντολης τού Χριστου για άφάνεια και σεμνοπρέπεια.

Ένα μυροβόλο και άπαστράπτουν κόσμημα τής Έκκλησίας τού Χριστου στις μέρες μας, -συγχωρηστε με, Σεβασμιώτατε, πού θά προσκρούσω στην δεδομένη πιά και έγνωσμένη ταπεινοφροσύνη σας- είναι ό πολίος ιεράρχης τού

Θρόνου, Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Αϊμιλιανός Τιμαδής.

Τί κι αν τά χρόνια του ξεπερνούν τά ένεινήντα; Τί κι αν τή σάρκινον περίβλημα περιορίζεται από τά όρια τής ανθρώπινης φύσης; Η ψυχή του και ή καρδιά του πάλλεται σε ρυθμούς πρωτόγνωρους για πολλούς: ή μάλλον, φλέγεται από ζήλο για δράση και δραστηριοποίηση.

Ποίος από τούς συνομιλητές του δεν έχει άκούσει τή γεμάτη ιεροπρεπή άγωνία φράση του: «Ναι! Άλλά, τί κάνουμε;...». Τή λέει τόσο συχνά, όταν γύρω του αντιμετωπίζει άγκυλώσεις και στρεβλώσεις. Και αυτή ή «ιερή έμμονή» του είναι κυρίως πού τόν καθιστά πνευματικό Κεφάλαιο (τὸ Κ: κεφαλαίο) για τήν Έκκλησία μας! Άπροσμέτρητο και άνεξάντητο! Με βαθύτατη σοφία, πλουσιότατη κατά κόσμον έμπειρία και γνώσεις, συνδυασμένα με τή χαρακτηριστική του μελιχλιότητα και τήν πηγάια χριστιανική άγάπη.

Δεν είναι έδω χώρος -δέν έπαρκει άλλωστε- να αναφέρουμε σπουδές, γλώσσες, συγγράμματα (πολλά, μεγάλα, έμβριθέστατα) και διακρίσεις. Τή μόνον πού καταγράφομε λιτά, είναι ότι δέσποζε επί 25 χρόνια στή «βιτρίνα», δηλαδή εκπρόσωπος τού Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Παγκόσμιο Συμβούλιο τών Έκκλησιών. Θέση υπεύθυνη και νευραλγική. Πού τήν τίμησε και έτιμήθη. Και τιμάται.

Συνέχιζε, καλέ και εύλογημένο έργατα, αγαθή σποριά τής Διδασκαλίας τού Χριστου, με τήν ίδια έντιμότητα και τόν άπαραμίλλο ζήλο. Ένδέχεται να μην θερίζει πάντοτε ό έργατης τούς κόπους του και τούς ιδρώτες του: αλλά στην προκειμένη περίπτωση ή καρποφορία είναι βέβαιη. Και ό Δεσπότης τού Θερισμού, Άγαθός και Γενναϊόδωρος. Και όλοι έμείς, πού μέχρι τώρα μās άνοίγεις τά μάτια στά μονοπάτια τού χρέους και τού ιερου καθήκοντος, θά σε μακαρίζουμε και θά σε εύγνωμονοῦμε.

Ζήτη επί μήκιστον, Άρχιερεῦ τού Χριστου, Σεβασμιώτατε κ. Αϊμιλιανέ, κατευφραίνων σύμπασαν τήν έκλογάδα τού Κυρίου μας και καθοδηγών τήν όλκάδα Αυτου είς νομάς σωτηρίους.

Φιλάρετος θαυμαστής

Ένας χρόνος χωρίς τόν Ι. Μ. Χατζηφώτη

συμπληρώθηκε στις 18 Ιουλίου ένας χρόνος από τήν ήμερα πού αναχώρησε για τήν άλλη ζωή ό Γιάννης Χατζηφώτης. Η μή κερδοσκοπική πολιτιστική Έταιρεία «Ευτέρπη», ιδρυτικό μέλος τής όποιας και εκείνος υπήρξε, αποφάσισε να συνεχίσει τήν έκδοση τού περιοδικου «Παράδοξη», πού με έπιτυχία εξέδιδε επί χρόνια και άφιέρωσε τή πρώτο τεῦχος πού μόλις κυκλοφόρησε, στην μνήμη του.

Συμπληρώθηκε στις 18 Ιουλίου ένας χρόνος από τήν ήμερα πού αναχώρησε για τήν άλλη ζωή ό Γιάννης Χατζηφώτης. Η μή κερδοσκοπική πολιτιστική Έταιρεία «Ευτέρπη», ιδρυτικό μέλος τής όποιας και εκείνος υπήρξε, αποφάσισε να συνεχίσει τήν έκδοση τού πε-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Συγκινητική συμπαράσταση του λαού στον 'Αρχιεπίσκοπο

Τὰ πρόσφατα προβλήματα υγείας του Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος κ. Χριστοδούλου και ή χειρουργική επέμβαση, στην οποία υπεβλήθη, κατέδειξαν την ευρεία απήχηση των έργων και των λόγων του και την μεγάλη αγάπη του πιστού λαού προς τον Προκαθήμενο της 'Εκκλησίας μας. Είναι έντυπωμαστικός ό αριθμός των μηνυμάτων που έφθασαν στο Νοσοκομείο και στα γραφεία της 'Αρχιεπισκοπής και της 'Ιερās Συνόδου από έπωνύμους και άνωνύμους με εύχες για ταχεία ανάρρωση. 'Επίσης τιμá τον πολιτικό κόσμο της χώρας μας τó γεγονός ότι έσπευσαν νά επισκεφθουν τον Μακαριώτατο άκόμη και πολιτικά πρόσωπα που κατά καιρούς είχαν άσκήσει έντονη κριτική στις άποψεις του. 'Η συμπαράσταση κλήρου και λαού συνεκίνησε τον 'Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, ό οποίος με δήλωσή του στις 20 'Ιουνίου εξέφρασε ως έξης τις ευχαριστίες του: «Ευχαριστώ από τά βάθη της καρδιάς μου όλους για την αγάπη και την συμπαράστασή τους προς τον Κύριο. 'Ιδιαίτερα σε αυτή την στιγμή της δοκιμασίας μου, άποτελούν για μένα βάλαμο. Μου δίνουν δύναμη. Με την βοήθεια των ιατρών και πάνω άπ' όλα του Θεού, που με αξιώνει νά ύπηρετώ την 'Εκκλησία με όλο μου τó είναι, προσεύχομαι νά σάς άγκαλιάσω σύντομα όλους μαζί και τον καθένα ξεχωριστά». Είναι έξ άλλου χαρακτηριστικό τó σχόλιο της έφημερίδος ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ της 21-6-2007, τó όποιο κατέληγε ως έξης: «Προς τó παρόν ένα μόνο είναι σίγουρο για όλους: 'Η περιπέτεια του Χριστόδουλου έδειξε πώς, παρά τις έναντίον του επιθέσεις, ή απήχησησά του στον κόσμο παραμένει μεγάλη. Κι αυτό δέν φαίνεται μόνο στο νοσοκομείο, με την παρέλαση έπωνύμων και άνωνύμων, άλλα και (τó κυριότερο) στις μητροπόλεις, στις εκκλησίες και του μικρότε-

ρου χωριού. Κι αυτή τή μάχη την έχει κερδίσει καθαρά ό 'Αρχιεπίσκοπος»!

'Ημερίδα στο Α.Π.Θ. για τά νέα βιβλία των θρησκευτικών

Στην Θεσσαλονίκη συνήλθε και διεξήγαγε με μεγάλη έπιτυχία τις εργασίες της 'Επιστημονική 'Ημερίδα με θέμα: Τά νέα βιβλία Θρησκευτικών Δημοτικού και Γυμνασίου. 'Η 'Ημερίδα διοργανώθηκε από τó Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι εργασίες διεξήχθησαν στις 3 Μαΐου, πρωί και άπόγευμα, στην Αΐθουσα Τελετών του 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Παρέστησαν και έχαιρέτησαν την 'Ημερίδα εκπρόσωποι του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. 'Ανθίμου και των τοπικών 'Αρχών. Τις εργασίες παρακολούθησαν εκπαιδευτικοί της Πρωτοβαθμίου και Δευτεροβαθμίου 'Εκπαιδέυσεως, πανεπιστημιακοί καθηγητές και φοιτητές και άλλοι ένδιαφερόμενοι. 'Από τις Προτάσεις της 'Ημερίδος καταγράφουμε ένδεικτικώς τις έξης: 1. Νά επανέλθει για τó μάθημα των Θρησκευτικών ως καταλληλότερη ή όνομασία «'Ορθόδοξη Χριστιανική 'Αγωγή». 2. Τó μάθημα των Θρησκευτικών έχει βέβαια, όπως όλα τά μαθήματα, γνωσιολογικό χαρακτήρα. Μεταδίδει στους μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση της ιστορικής πορείας του Χριστιανισμού και των πολιτιστικών του έπιτευγμάτων. 'Εχει όμως κυρίως βιωματικό χαρακτήρα. Στοιχεύει στο νά εισαγάγει τους μαθητές στη βίωση του ευαγγελικού κηρύγματος, κερδίζοντας κατά τó παράδειγμα του Χριστού, του μεγαλυτέρου και ικανωτέρου παιδαγωγού όλων των αίωνων, τις καρδιές των ανθρώπων. Πρέπει γι' αυτό νά ένισχυθεί τó εμπειρικό και βιωματικό στοιχείο... 6. 'Επειδή άπέτυχε τó μοντέλο της άτακτης και άναρχης διασποράς της ύλης του μαθήματος στις τέσσερις τάξεις του Δημοτικού (Γ', Δ', Ε', Στ'), γιατί προκαλεί μαθησιακές δυσκολίες και σύγχυση,

νά επανέλθει ή παιδαγωγικά σοφή και θεολογικά αναγκαία κατανομή της ύλης με βάση την ιστορική άλληλουχία και την θεματική συγγένεια. Δηλαδή νά διδάσκονται με τή σειρά ή Παλαιά Διαθήκη (Γ' τάξη), Καινή Διαθήκη (Δ' τάξη), Κατήχηση και Λειτουργική (Ε' τάξη) και 'Εκκλησιαστική 'Ιστορία (Στ' τάξη)... 8. 'Απαράδεκτη και άπορριπτά παντελώς είναι ή άμφισβήτηση της θεοπνευστίας της 'Αγίας Γραφής, τόσο στο βιβλίο της Α' Γυμνασίου για την Π. Διαθήκη, όσο και στο βιβλίο της Β' Γυμνασίου για την Κ. Διαθήκη.

'Ο Π. Πάσχος και ή σύζευξη Θεολογίας και Λογοτεχνίας

'Εκυκλοφορήθη προσφάτως από τις εκδόσεις ΑΡΜΟΣ τó συλλογικό έργο με τίτλο: «Μονοπάτια στο άλλος θεολογίας και λογοτεχνίας» και με ύπότιτλο: 'Επιλογή δοκιμακών - κριτικών κειμένων κι ένα 'Επίμετρο με 3 συνευτεύξεις του Π. Β. Πάσχου. Τό βιβλίο παρουσιάζει τις άποψεις διακεκριμένων θεολόγων και λογοτεχνών για τó έπιστημονικό και λογοτεχνικό έργο του Δυτικομακεδόνας Παντελή Πάσχου, ό όποιος έδίδαξε 'Υμνολογία, 'Αγιολογία και Παλαιογραφία στο Πανεπιστήμιο 'Αθηνών και παράλληλα διακονεί μέχρι σήμερα με έπιτυχία τον πεζό και τον ποιητικό λόγο. 'Ο Π. Πάσχος είναι ένας ευλαβής Χριστιανός, γαλουχημένος με τά κείμενα και τις άγιες μορφές της 'Ορθόδοξης 'Εκκλησίας μας και εκφράζει σε όλα τά έργα του την πίστη του στον Θεό και την αγάπη του στην έλληνορθόδοξη παράδοση του τόπου μας. Σχετικά είναι τά όσα γράφει στον άνά χείρας τόμο ό Καθηγητής κ. Δημήτριος Γόνης: «Τό λογοτεχνικό έργο του Π. Β. Πάσχου με τά ποιήματα και τά διηγήματά του, πλαισιώνεται και με δοκίμια και μελέτες, που ως έπί τó πλείστον έχουν ως άντικείμενο διαπραγματεύσεως την προσωπικότητα και τó έργο μεγάλων μορφών της νεοελληνικής λογοτεχνίας (Σολωμός, Παπαδιαμάντης, Μωραϊτίδης, Κόντογλου, 'Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος), της έλληνικής διανοήσεως (Ν. Λούβαρης), και της όρθόδοξης πνευματικότητας (Σερβίων και Κοζάνης Διονύσιος). Μορφές που αγάπησε, που θαύμαζε, κοντά στους όποιους μαθήτευσε άμεσα ή έμμεσα. Μορφές που τον ένέπνευσαν ν' αγαπήσει την πατρίδα, την

'Ορθοδοξία, τή λογοτεχνία, τή βυζαντινή μουσική, τή βυζαντινή άγιογραφία, τις εκκλησιαστικές ακολουθίες, τή φύση, την άγροτική και ποιμενική ζωή, τους άπλους και άδολους ανθρώπους, την καθημερινότητα, την ίδια τή ζωή. 'Η σύζευξη θεολογίας και λογοτεχνίας στο έργο του άκαδημαϊκού δασκάλου και συναδέλφου υπήρξε άρμονική και άναμφίβολα δέν δούλεψε ή μία εις βάρος της άλλης». Αυτό με ταξύ άλλων γράφει ό κ. Δ. Γόνης και προσυπογράφουμε προφρόνως.

'Αγιος Νικόδημος ό 'Αγιορείτης

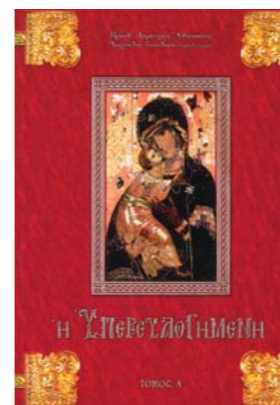
Στις 14 'Ιουλίου ή 'Εκκλησία μας τιμá τή μνήμη μιας όσιακής και νεοπατερικής μορφής, του πολυγραφοτάτου εκκλησιαστικού συγγραφέως 'Αγίου Νικοδήμου του 'Αγιορείτου. Γράφει σχετικά με τó σπουδαίο αυτό τέκνο της Νάξου ό άείμνηστος Κώστας Σαρδελής στο «Συναξάρι του Γένους»: «'Η φήμη του 'Αγίου Νικοδήμου ξεπέρασε γρήγορα τά σύνορα του έλλαδικού χώρου. 'Ο 'Αγιορείτης μοναχός έπιβάλλεται ως μεγάλη συγγραφική και άσκητική μορφή και έδω και στο έξωτερικό. 'Ολοι μιλούν γι' αυτόν και ζητούν την γνώμη του πάνω σε διάφορα προβλήματα. Στις 14 'Ιουλίου 1809 έγκαταλείπει τον μάταιο τούτο κόσμο. Είναι μόλις 60 χρόνων. «'Ανατέλλοντος του αισθητού ήλιου εις την γήν, έβασίλευσεν ό νοητός ήλιος της 'Εκκλησίας του Χριστού. 'Ελειψεν ό πύρινος στύλος, ό όδηγών τον νέον 'Ισραήλ εις την ευσέβειαν. 'Εκρύβη ή νεφέλη, ή δροσίζουσα τους τηκομένους τώ καύσωνι των άμαρτιών. 'Επέπθησαν οι φίλοι και γνωστοί και όλοι οι Χριστιανοί, εκ των όποιων εις Χριστιανός ειπε: Πατέρες μου, καλύτερον ήτο νά άπέπνησκον σήμερα χίλιοι Χριστιανοί και όχι ό Νικόδημος.'Ο πιστός αυτός της παραδοσιακής πνευματικότητας, με την καταπληκτική ποιότητα και ποσοτικά συγγραφική του δραστηριότητα, ζει και σήμερα και θά ζει πάντοτε, όσο ύπάρχουν άνθρωποι. 'Οχι μόνο ό ίδιος άλλα και τά έργα του έχουν άφομοιωθεί με την αιωνιότητα. Είναι καλό σημάδι των σκληρών τούτων καιρών, τó γεγονός ότι τά συγγράμματα του 'Αγίου Νικοδήμου του 'Αγιορείτη κυκλοφορούν και διαβάζονται και στις ήμέρες μας από χιλιάδες Χριστιανούς».

ΝΕΑ ΕΦ' ΑΠΑΞ

- Όνομ/νυμο: Α.Κ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16024 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 5 / Συντάξιμα έτη: 26-2-15 / Ποσό Έφ' άπαξ: 30.579,82
- Όνομ/νυμο: Ν.Φ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16025 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.376,73
- Όνομ/νυμο: Γ.Ν. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16026 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.455,96
- Όνομ/νυμο: Ξ.Γ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16027 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 31-4-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 40.263,88
- Όνομ/νυμο: Κ.Χ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16028 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.441,49
- Όνομ/νυμο: Γ.Ο. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16029 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 4 / Συντάξιμα έτη: 27-6-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 32.161,37
- Όνομ/νυμο: Δ.Χ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16030 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 34-7-28 / Ποσό Έφ' άπαξ: 38.909,78
- Όνομ/νυμο: Ε.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16031 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.487,99
- Όνομ/νυμο: Κ.Ρ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16032 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 44.935,76
- Όνομ/νυμο: Θ.Γ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16033 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 5 / Συντάξιμα έτη: 26-10-211 / Ποσό Έφ' άπαξ: 27.686,27
- Όνομ/νυμο: Α.Μ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16034 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 24-9-24 / Ποσό Έφ' άπαξ: 28.892,27
- Όνομ/νυμο: Φ.Σ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16035 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.487,99
- Όνομ/νυμο: Ν.Ρ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16036 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.169,69
- Όνομ/νυμο: Ι.Μ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16037 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 2 / Συντάξιμα έτη: 32-10-1 / Ποσό Έφ' άπαξ: 42.157,61
- Όνομ/νυμο: Γ.Μ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16038 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 45.207,55
- Όνομ/νυμο: Α.Π. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16039 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 48.232,03
- Όνομ/νυμο: Α.Κ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16040 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 7 / Συντάξιμα έτη: 22-8-3 / Ποσό Έφ' άπαξ: 21.219,57
- Όνομ/νυμο: Α.Χ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16041 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-1-14 / Ποσό Έφ' άπαξ: 37.774,55
- Όνομ/νυμο: Θ.Δ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16042 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.874,14
- Όνομ/νυμο: Γ.Γ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16043 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 44.935,76
- Όνομ/νυμο: Σ.Α. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16044 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 29-3-1 / Ποσό Έφ' άπαξ: 33.041,48
- Όνομ/νυμο: Χ.Α. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16045 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 4 / Συντάξιμα έτη: 28-1-13 / Ποσό Έφ' άπαξ: 36.458,44
- Όνομ/νυμο: Μ.Ψ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16046 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 34-7-29 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.750,01
- Όνομ/νυμο: Α.Χ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16047 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 28-6-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 32.112,92
- Όνομ/νυμο: Γ.Α. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16048 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 52.389,48
- Όνομ/νυμο: Σ.Φ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16049 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 5 / Συντάξιμα έτη: 26-9-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 29.902,03
- Όνομ/νυμο: Δ.Α. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16050 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.449,07
- Όνομ/νυμο: Κ.Κ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16051 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 3 / Συντάξιμα έτη: 19-8-9 / Ποσό Έφ' άπαξ: 23.293,05
- Όνομ/νυμο: Α.Ν. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16052 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 4 / Συντάξιμα έτη: 27-9-9 / Ποσό Έφ' άπαξ: 29.320,97

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

Ιερέως Δ. Άθανασίου
Πρεσβυτέρας
Χαρούλας Τσουλιάη

Η Υπερευλογημένη

Δέν είναι ή πρώτη φορά πού πνευματικές έκδηλώσεις από την έλληνική περιφέρεια άποδεικνύουν ότι οι έγγενείς δυσχέρειες πού υπάρχουν έκτός των άστικών κέντρων σέ πολλούς τομείς δέν πτοούν

έκείνους πού έχουν μέσα τους τό μεράκι τής έρευνας και τής δημιουργίας. Στην προκειμένη περίπτωση τό έπιβεβαιώνουν ό ιερέυς Δ. Άθανασίου, χημικός εκπαιδευτικός και ή φιλόλογος πρεσβυτέρα του Χαρούλα Τσουλιάη. Ζούν στην Άρτα και μέ τον Α' τόμο του βιβλίου τους, μία καλαισθητή έκδοση μέ βυζαντινή διακόσμηση και πλούσιο περιεχόμενο 390 σελίδων, βοηθούν στην καλύτερη και ουσιαστικότερη γνωριμία μέ την Μεσίτρα του κόσμου. Άπευθύνονται σέ εκείνους πού ασχολούνται συστηματικά μέ τό χώρο, ιερείς, ιεροκήρυκες, κήρυκες του Θείου Λόγου,

κατηχητές, αλλά και σέ κάθε όρθόδοξο χριστιανό. Στο Α' μέρος βιβλίου παρατίθενται πηγές άναφοράς για την Θεοτόκο, ή Θεοτόκος στα Εύαγγέλια, στο βιβλίο τής Άποκάλυψης, στην Π. Διαθήκη, στο Πρωτευαγγέλιο του Άκώβου, ή ζωή τής μέ βάση τις πηγές, ή γενεαλογία τής. Στο Β' μέρος περιλαμβάνονται θέματα όπως τό Θεομητορικό κάλλος, έγκωμιαστικοί λόγοι Πατέρων, ή Θεοτόκος Μητέρα Θεού και ανθρώπων, τύπος και εικόνα τής Έκκλησίας, ιστορικά στοιχεία και θεολογικά σχόλια στον Άκάθιστο Ύμνο, ή Θεοτόκος στην ζωή τής Ρωμοσύνης, μέ άναφορές προσώπων διαφόρων εποχών του Νεώτερου Έλληνισμού πού έζησαν την θαυματουργική παρουσία τής. Στο Γ' μέρος παρατίθεται συνοπτική δογματική διδασκαλία τής Όρθόδοξης Έκκλησίας για την Θεοτόκο, την άσπιλη σύλληψή τής, τό θέμα τής σχέσης τής μέ τό προπατορικό άμάρτημα, ζητήματα πού άπαιτούν πολύ λεπτή άνάλυση γιά νά γίνουν κατανοητά και πού οι συγγραφείς έπιτυγχάνουν νά τά κάνουν προσιτά στον άπλό άναγνώστη. Στο Δ' μέρος, γίνεται άναφορά στην άπεικόνιση τής Παναγίας στην Άγιογραφία τής Όρθοδοξίας και καταγράφονται οι κυριότεροι εικονογραφικοί τύποι τής και ή θεολογική τους έρμηνεία. Στο τελευταίο μέρος παρατίθεται άνάλυση των Θεομητορικών έορτών, τά Συναξάρια των έορτών, τά θεολογικά μηνύματα κάθε έορτής, Πατερικοί λόγοι σέ κάθε έορτή καθώς και ιστορικά στοιχεία γιά την Τιμία Ζώνη τής Θεοτόκου και τον Τάφο τής.

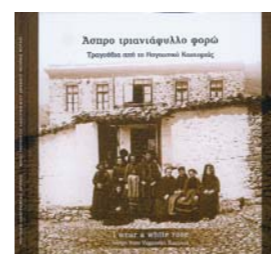
ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

«ΑΣΠΡΟ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ
ΦΩΡΩ»
Τραγούδια από
τό Βογατσικό
Καστοριάς

Τό Βογατσικό είναι ιστορικό χωριό του Νομού Καστοριάς, άνήκει στο νεοϊδρυθέντα Δήμο Ίωνα Δραγούμη και υπάγεται έκκλησιαστικά στην Ί. Μ. Σισανίου και Σιατίστης. Οι Βογατσιοίτες άνθρωποι ιδιαίτερα κοινωνικοί έδωσαν πάντοτε μεγάλη σημασία στις συντροφικές και τή φιλία. Κάθε χρόνο άφορμή γιά συνάξεις μέ τραγούδια στάθηκαν οι πολλές γιορτές πού είχαν καθιερωθεί από παλιά. Στις χαρές,

όπως στην άρχή του χρόνου άνήμερα του Άη-Βασίλη, γιορτάζονται τά «ρουγκατσάρια» τής Πρωτοχρονιάς, τή Δεύτερη μέρα του Πάσχα οι «Κνιές», στις 21 Μαΐου, μέρα γιορτής του Άγίου Κωνσταντίνου, προστάτη του χωριού, μετά τή Λειτουργία στο μοναστήρι ακολουθούσε τό όνομαστό πανηγύρι. Τό μεγαλύτερο όμως γλέντι του χωριού ήταν στις 23 Αύγουστου (τά «Νιάμερα») όπου μετά από τον έκκλησιασμό στην «Παναγία στ' άμπέλια» ακολουθούσε γιορταστικό πρόγραμμα. Άλλά και στις λύπες ή συντροφιά θά παρίσταται. Θά ξενοχτίσει και θά συνοδέψει τό νεκρό στη στερνή του κατοικία και οι «μοιρολογίστρες» θά πούν τό θρηνητικό τους τραγούδι. Στον παρόντα ψηφιακό δίσκο -πού συνοδεύεται από 60σέλιδο ένθετο- περιλαμβάνονται αυτές οι μουσικές, καθώς και ένα τραγούδι γιά τό μακεδονομάχο Φούφα. Οι ήχογραφήσεις έγιναν τό 1965 και τό 1980 από τους Μ. Δραγούμη, Γ. Άννινο και Φ. Χατζή.

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«...ήτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται...»

ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

(Ματθ. ι', 42)

1. Ἡ ἀναφαίρετη «ἀγαθὴ μερίδα» ποὺ ἐξελέξε ἡ Μαρία, ἡ ἀδελφὴ τῆς Μάρθας, εἶναι ὁ ζωοποιὸς λόγος τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖο ἄκουγε καθήμενη παρὰ τοὺς πόδας Του. Εἶναι ἡ ἐνυπόστατη Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐνέργεια τῆς Ἁγίας Τριάδος ποὺ πηγάζει καὶ ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ δυνάμει τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεώς της μὲ τὴν θεία φύση. Ἡ θεία αὐτὴ ἐνέργεια γίνεται ἀντιληπτὴ ὡς λόγος, συγχώρηση, εἰρήνη, ἀθανασία, ἀγάπη, φῶς, ἔλεος κ.ἄ. «Καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου κανεὶς ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀφαιρέσει, γιὰ εἶναι ἀπαραβίαστο καὶ κατοικεῖ ψηλά, κοντὰ στὸν Θεό» (ὁσιος Σιλουανός).

Ὁ Χριστὸς δὲν ἀπαξιώνει τὴν ἐργασία τῆς Μάρθας, ἀλλὰ ἀξιολογεῖ καὶ προκρίνει τὴν ἐκλογή τῆς Μαρίας. Ὁ Μέγας Βασίλειος ἀναφερόμενος στὸ περιστατικὸ αὐτό, προτρέπει τὸν ἀκροατὴ νὰ διαλέξει αὐτὸ ποὺ θέλει, εἴτε τὴν ὑψηλότερη πνευματικὴ θεωρία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, εἴτε τὴν σωματικὴ διακονία ποὺ γίνεται ὅμως στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, εἴτε ἂν μπορεῖ καὶ τὰ δύο. Ὅλα ἔχουν ἀξία, ἐφ' ὅσον ἱεραρχοῦνται καὶ σφραγίζονται μὲ τὸ ὄνομά Του, ὥστε νὰ ὀδηγούμαστε ἀπὸ τὰ χαμηλότερα καὶ σωματικά-ψυχικά στὰ ὑψηλότερα πνευματικά, ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα στὰ αἰώνια. Δὲν πρέπει, ὅμως, νὰ ξεχνᾶμε ὅτι χάρι τῆς ἀγαθῆς ἀναφαίρετης μερίδας, νοσηματοδοτοῦνται καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ.

Αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τὸ γνωρίζουμε σήμερα ποὺ παρατηρεῖται ἔντονη κοινωνικὴ δράση, παροχὴ κοινωνικῶν ἀγαθῶν, καλλιέργεια πολλῶν οὐμανιστικῶν ἀρετῶν, κατοχύρωση σημαντικῶν ἀνθρώπινων δικαιωμάτων, καὶ ἄλλες κοινωνικὲς κατακτήσεις ποὺ ἐλαφρύνουν τὶς συνθήκες τοῦ βίου –στὸν βαθμὸ ποὺ εἶναι ἀπαλλαγμένα ἀπὸ τὴν ιδιότητά καὶ τὰ διάφορα πάθη–, ὅμως πάσχουν ἀπὸ σταθερότητα, πάσχουν ἀπὸ

Ἄρχιμ. κ. Καλλινίκου Γεωργάτου,
Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἁγ. Βλασίου

αἰωνιότητα, «ἀφαιροῦνται» εἴτε ἀπὸ τοὺς «ἐχθρούς» στὸν κόσμον αὐτόν, εἴτε ἀπὸ τὸν θάνατο, καὶ ἂν δὲν ἱεραρχηθοῦν καὶ δὲν νοσηματοδοτηθοῦν, χάνουν τὴν ἀξία τους. Καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε ἐλπίσει ὀλοκληρωτικὰ σὲ αὐτά, μένει κενός.

Εἶναι ἀπαραίτητο ἐπίσης νὰ τὸ γνωρίζουμε, γιὰ εἰς τὸ ζητούμενο σὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἶναι τὸ ἀναφαίρετο, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος παραθεωρεῖ συστηματικὰ τὴν μόνη ἀναφαίρετη ἀγαθὴ μερίδα. Ἔτσι, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ θεολογία, ἡ ἀδιάλειπτη προσευχή, κ.λπ. περιθωριοποιοῦνται ὡς μὴ «πρακτικά», ὡς «φιλοσοφικά», ὡς μὴ ἐπιστημονικά, ὡς μὴ ἐπείγοντα! κ.λπ. Ὅμως ἡ ἀναζήτησις καὶ εὔρεσις τῆς ἀναφαίρετης ἀγαθῆς μερίδας νοσηματοδοτεῖ καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀγαθὰ, ἐνῶ ἡ μέριμνα μόνον γιὰ τὰ πρόσκαιρα ἀπαξιώνει τὰ πάντα.

2. Τὸ εὐαγγελικὸ αὐτὸ περιστατικὸ ποὺ ἀναφέρεται στὴν Μαρία, τὴν ἀδελφὴ τῆς Μάρθας, ἀνάγεται κατὰ κύριο λόγο στὴν Παρθένο Μαρία Θεοτόκο, ἡ ὁποία ἐξέλεξε ὀλοκληρωτικὰ τὴν ἀναφαίρετη «ἀγαθὴ μερίδα», τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ τὴν ἐξέλεξε ὀλοκληρωτικὰ-ψυχοσωματικὰ στὴν αἰωνιότητα, λαμβάνοντάς τὴν μὲ δικαιοσύνη καὶ δύναμη μέσα ἀπὸ τὸν τάφο «εἰς τὰ ἴδια».

Ἡ Θεοτόκος Μαρία ἄς μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἱεραρχήσουμε τὰ πράγματα, νὰ ἐκλέξουμε τὰ ἀναφαίρετα, νὰ ὑποτάξουμε τὴν πράξις στὴν θεωρία, τὴν κοινωνιολογία στὴν θεολογία, τὴν δράσις στὴν προσευχή καὶ νὰ κατανοήσουμε ὅτι «πρακτικὸ» εἶναι τὸ αἰώνιο, ἀνθρώπινο (οὐμανιστικὸ) εἶναι τὸ θεῖο, ἀναφαίρετο εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ στιγμιότυπα

Φωτογραφίες τοῦ Χρήστου Μπόνη
καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων

Ἀπὸ τὴν προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ τῆς Ἱ. Μ. Λαρίσης στὴν Ἱερὰ Νῆσο Πάτμο (23.05.07).

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ π. Ἰω. Βουτσιλάκου ἀπὸ τὸν Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο (28.05.07).

Μπάλα καὶ μία φανέλλα μὲ τὶς ὑπογραφές τῶν παικτῶν τοῦ μπάσκετ ποὺ κέρδισαν τὸ Πανευρωπαϊκὸ Πρωτάθλημα πρόσφερε ὁ πρ. τοῦ Παναθηναϊκοῦ κ. Γιαννακόπουλος στὸν Μακαριώτατο (27.05.07).

Μέλη τῆς Ἑνορίας Ροδίτη κοντὰ στοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων μας.

Μία πανοραμικὴ ἄποψη ἀπὸ τὴν εορτὴ τῆς Παναγίας Χρυσοπηγῆς (17.05.07).

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος μετέφερε λείψανο τοῦ Ἁγ. Κοσμᾶ στὴν Ἱ. Μονὴ του στὸ Θέρμο Αἰτωλοακαρνανίας (02.06.07).

ΠΑΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Λ.Θ.
Αριθμός Άδειας
4036

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Άθηναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Κάποιες πληγές
δεν κλείνουν από μόνες τους.
5 χρόνια τώρα προσπαθούμε να τις επουλώνουμε.

© karamella

5 χρόνια φροντίδα, 5 χρόνια ανθρωπιά. Αυτός είναι ο απολογισμός μας.
Με 15.000 τόνους ανθρωπιστικής βοήθειας σε διεθνείς κρίσεις και 7 στέγες
για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες στην Ελλάδα, προσφέρουμε ζεστασιά και θαλπωρή
στους συνανθρώπους μας. Μπορείς κι εσύ να συμβάλεις στην προσπάθειά μας.
Να χτίσεις μαζί μας άλλο ένα σπίτι, αυτή τη φορά για τετραπληγικά παιδιά.
Κάθε συμβολή υλική ή ηθική είναι σημαντική.
Τραπεζικοί Λογαριασμοί: Πειραιώς: 5054018129257, Eurobank: 0530200156646.
Αίθη: 188002002000802, Κύπρου: 16000226
Όλοι μαζί θα στεγάσουμε τις ελπίδες των παιδιών και
θα συνεχίσουμε να επουλώνουμε όσες περισσότερες πληγές μπορούμε!

www.solidarity.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΣΙΩΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

© karamella

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
Μ.Κ.Ο. ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΓΓΑΛΙΑΖΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΕΤ' • ΤΕΥΧΟΣ 7 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

